

V Bruseli 5. decembra 2023
(OR. en)

16394/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0046(COD)**

**TELECOM 370
COMPET 1231
MI 1089
CODEC 2406**

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	5. decembra 2023
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	15664/23
Č. dok. Kom.:	6845/23
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o opatreniach na zníženie nákladov na zavádzanie gigabitových elektronických komunikačných sietí a o zrušení smernice 2014/61/EÚ (akt o gigabitovej infraštruktúre) – všeobecné smerovanie (5. decembra 2023)

Delegáciám v prílohe zasielame všeobecné smerovanie Rady k uvedenému návrhu, ktoré Rada (doprava, telekomunikácie a energetika) schválila na svojom 3 991. zasadnutí 5. decembra 2023.

Týmto všeobecným smerovaním sa stanovuje predbežná pozícia Rady k tomuto návrhu a vytvára sa základ pre prípravu rokovaní s Európskym parlamentom.

2023/0046 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o opatreniach na zníženie nákladov na zavádzanie gigabitových elektronických komunikačných sietí a o zrušení smernice 2014/61/EÚ (akt o gigabitovej infraštruktúre)

Text s významom pre EHP

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

1. Digitálne hospodárstvo za posledné desaťročie zásadne zmenilo vnútorný trh. Víziou Únie je digitálne hospodárstvo s udržateľnými hospodárskymi a sociálnymi prínosmi na základe vynikajúcej a bezpečnej pripojiteľnosti pre všetkých a kdekoľvek v EÚ. Vysokokvalitná digitálna infraštruktúra založená na vysokokapacitných sieťach tvorí základ takmer všetkých sektorov moderného a inovatívneho hospodárstva. Má strategický význam pre sociálnu a územnú súdržnosť a celkovo pre konkurencieschopnosť a vedúce postavenie Únie v digitálnej oblasti. Preto by ľudia, ako aj súkromný a verejný sektor, mali mať možnosť byť súčasťou digitálneho hospodárstva.

¹ Ú. v. EÚ C., s.

² Ú. v. EÚ C., s.

2. Rýchly vývoj technológií, exponenciálny nárast využívania širokopásmového pripojenia a rastúci dopyt po pokročilej vysokokapacitnej pripojiteľnosti sa počas pandémie COVID-19 ešte zrýchlili. V dôsledku toho boli ciele stanovené v digitálnej agende z roku 2010³ väčšinou splnené, no zároveň sa stali zastaranými. Podiel domácností s prístupom k internetu s rýchlosťou 30 Mbit/s sa zvýšil z 58,1 % v roku 2013 na 90 % v roku 2022. Dostupnosť iba 30 Mbit/s už nie je perspektívna a nie je v súlade s novými cieľmi stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972⁴ na zabezpečenie pripojiteľnosti a všeobecnej dostupnosti vysokokapacitných sietí. EÚ preto v rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481⁵ stanovila aktualizované ciele na rok 2030, ktoré lepšie zodpovedajú očakávaným potrebám v oblasti pripojiteľnosti v budúcnosti, keď by všetky európske domácnosti mali byť pokryté gigabitovou sieťou a všetky obývané oblasti sieťou 5G.
3. Na dosiahnutie týchto cieľov sú potrebné politiky na urýchlenie a zníženie nákladov na zavádzanie vysokokapacitných pevných a bezdrôtových sietí v celej Únii vrátane riadneho plánovania, koordinácie a znižovania administratívneho zaťaženia.
4. *vypúšťa sa*
5. Zavádzanie vysokokapacitných sietí [ako sú vymedzené v smernici (EÚ) 2018/1972] v celej Únii si vyžaduje značné investície, z ktorých významnú časť tvoria náklady na stavebnoinžinierske práce. Spoločným využívaním fyzickej infraštruktúry by sa obmedzila potreba nákladných stavebnoinžinierskych prác a zefektívnilo by sa zavádzanie pokročilého širokopásmového pripojenia.
6. Veľkú časť nákladov na zavádzanie vysokokapacitných sietí možno pripísať neefektívnosti počas procesu zavádzania v súvislosti s: i) využívaním existujúcej pasívnej infraštruktúry (ako sú napr. káblovody, rúry, vstupné šachty, rozvodné skrine, stĺpy, stožiare, inštalácie antén, veže a iné nosné zariadenia); ii) problematickými miestami v koordinácii stavebných prác; iii) zaťažujúcim administratívnym postupom vydávania povolení a iv) problematickými miestami v zavádzaní sietí v budovách, čo vedie k veľkým finančným prekážkam, najmä vo vidieckych oblastiach.

³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov [19. 5. 2010, KOM(2010) 245 v konečnom znení].

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií (Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018, s. 36).

⁵ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program digitálne desaťročie do roku 2030 (Ú. v. EÚ L 323, 19.12.2022, s. 4).

7. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/61/EÚ⁶, ktorá bola prijatá v reakcii na potrebu zníženia nákladov na zavádzanie širokopásmového pripojenia, zahŕňala opatrenia týkajúce sa spoločného využívania infraštruktúry, koordinácie stavebných prác a znižovania administratívneho zaťaženia. Na ďalšie uľahčenie zavádzania vysokokapacitných sietí, vrátane optických sietí a sietí 5G, Európska rada vo svojich záveroch o formovaní digitálnej budúcnosti Európy z 9. júna 2020 vyzvala na prijatie balíka dodatočných opatrení na podporu zavádzania súčasných a budúcich sietí vrátane preskúmania smernice 2014/61/EÚ.
8. Opatrenia stanovené v smernici 2014/61/EÚ prispeli k menej nákladnému zavádzaniu vysokorýchlostných elektronických komunikačných sietí. Tieto opatrenia by sa však mali posilniť, aby sa ešte viac znížili náklady a urýchlilo sa zavádzanie sietí.
9. Opatrenia zamerané na zefektívnenie využívania verejných a súkromných existujúcich infraštruktúr a zníženie nákladov a zmenšenie prekážok pri vykonávaní nových stavebnoinžinierskych prác by mali zásadne prispieť k zabezpečeniu rýchleho a rozsiahleho zavedenia vysokokapacitných sietí. Týmto opatreniami by sa mala zachovať efektívna hospodárska súťaž bez toho, aby bola narušená bezpečnosť, zabezpečenie a bezproblémová prevádzka existujúcej infraštruktúry.
10. Niektoré členské štáty prijali opatrenia na zníženie nákladov na rozšírenie širokopásmového pripojenia, a to aj nad rámec ustanovení smernice 2014/61/EÚ. Tieto opatrenia sú však v jednotlivých členských štátoch stále veľmi odlišné a viedli k rôznym výsledkom v rámci Únie. Rozšírenie niektorých z týchto opatrení v celej Únii a prijatie nových posilnených opatrení by mohlo výrazne prispieť k lepšiemu fungovaniu jednotného digitálneho trhu. Okrem toho rozdiely v regulačných požiadavkách a nejednotné vykonávanie pravidiel Únie niekedy bránia spolupráci medzi podnikmi verejnoprospešných služieb. Rozdiely môžu takisto zvýšiť prekážky vstupu pre nové podniky poskytujúce verejné elektronické komunikačné siete alebo pridružené prostriedky alebo oprávnené na ich poskytovanie, ako sa vymedzuje v smernici (EÚ) 2018/1972 („prevádzkovatelia“). Tieto rozdiely môžu tiež znemožniť nové obchodné príležitosti a brániť rozvoju vnútorného trhu na používanie a zavádzanie fyzických infraštruktúr pre vysokokapacitné siete. Okrem toho opatrenia oznámené vo vnútroštátnych plánoch a správach o vykonávaní, ktoré prijali členské štáty podľa odporúčania Komisie (EÚ) 2020/1307⁷, sa nevzťahujú na všetky oblasti smernice 2014/61/EÚ, ani sa plne a konzistentne nezaoberajú všetkými otázkami. A to aj napriek tomu, aké zásadné je prijať opatrenia v rámci celého procesu zavádzania a naprieč sektormi, aby sa dosiahol koherentný a významný vplyv.

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/61/EÚ z 15. mája 2014 o opatreniach na zníženie nákladov na zavedenie vysokorýchlostných elektronických komunikačných sietí (Ú. v. EÚ L 155, 23.5.2014, s. 1).

⁷ Odporúčanie Komisie (EÚ) 2020/1307 z 18. septembra 2020 o spoločnom súbore nástrojov Únie na zníženie nákladov na zavádzanie vysokokapacitných sietí a zabezpečenie včasného prístupu k rádiovému frekvenčnému spektru 5G priaznivého pre investície v záujme podpory pripojiteľnosti s cieľom oživiť hospodárstvo po kríze COVID-19 v Únii (Ú. v. EÚ L 305, 21.9.2020, s. 33).

11. Cieľom tohto nariadenia je posilniť a harmonizovať práva a povinnosti uplatniteľné v celej Únii, aby sa urýchlilo zavádzanie vysokokapacitných sietí a zlepšila medziodvetvová koordinácia vrátane chrbticových sietí a sietí pripravených na 5G. To pomôže podnikom poskytujúcim elektronické komunikačné siete alebo oprávneným na ich poskytovanie dosiahnuť úspory z rozsahu. Nedostatok vysokokvalitnej pripojiteľnosti môže mať silný nadväzujúci účinok na cezhraničný obchod a poskytovanie služieb, keďže mnohé služby možno poskytovať len vtedy, keď je v celej Únii zavedená dostatočne výkonná sieť. Toto nariadenie síce zabezpečuje lepšie rovnaké podmienky, avšak nebráni prísnejším alebo podrobnejším vnútroštátnym predpisom v súlade s právom Únie, ktoré slúžia na podporu spoločného využívania existujúcej fyzickej infraštruktúry alebo umožňujú efektívnejšie zavádzanie novej fyzickej infraštruktúry doplnením alebo posilnením práv a povinností stanovených v tomto nariadení a na zabezpečenie riešení na kvalitnejšie dosiahnutie jeho cieľov. Členské štáty by napríklad mohli posilniť ustanovenia o koordinácii stavebných prác tým, že sa budú vzťahovať aj na súkromne financované projekty, že budú požadovať, aby sa jednotnému informačnému miestu poskytovalo viac informácií o fyzickej infraštruktúre alebo plánovaných stavebných prácach v elektronickom formáte, alebo tým, že stanovia kratšie lehoty, a to za predpokladu, že neporušujú právo Únie vrátane ustanovení tohto nariadenia.
12. S cieľom zabezpečiť právnu istotu, a to aj pokiaľ ide o konkrétne regulačné opatrenia uložené podľa smernice (EÚ) 2018/1972 v rámci kapitoly II až IV hlavy II časti II a smernice 2002/77/ES⁸, ustanovenia týchto smerníc by mali mať prednosť pred týmto nariadením. Týmto nariadením nie je dotknutá možnosť národných regulačných orgánov ponechať alebo zaviesť opatrenia, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, ako sú povinnosti týkajúce sa prístupu k elektroinštaláciám v budovách, v súlade so smernicou (EÚ) 2018/1972.
13. Pre prevádzkovateľov, najmä pre nových účastníkov vstupujúcich na trh, môže byť podstatne efektívnejšie opätovne použiť existujúcu fyzickú infraštruktúru vrátane infraštruktúr iných verejnoprospešných služieb s cieľom rozšíriť vysokokapacitné siete alebo pridružené prostriedky. Ide najmä o oblasti, kde nie je k dispozícii vhodná elektronická komunikačná sieť alebo kde vybudovanie novej fyzickej infraštruktúry nemusí byť ekonomicky realizovateľné. Okrem toho synergie medzi jednotlivými odvetvami môžu značne znížiť potrebu stavebných prác súvisiacich so zavádzaním vysokokapacitných sietí. Toto opätovné použitie môže takisto znížiť sociálne a environmentálne náklady spojené s uvedenými prácami, ako je znečistenie, hluk a preťaženie dopravy. Toto nariadenie by sa preto malo vzťahovať nielen na prevádzkovateľov, ale aj na vlastníkov alebo držiteľov práv na používanie rozsiahlej a všadeprítomnej fyzickej infraštruktúry vhodnej na zavedenie prvkov elektronických komunikačných sietí, ako sú fyzické siete na dodávku elektriny, plynu a vody, splaškové a kanalizačné systémy či siete vykurovania a dopravných služieb. V prípade držiteľov práv sa tým nemenia žiadne majetkové práva tretích strán. V relevantných prípadoch by sa na tento účel mali zohľadňovať aj práva nájomcov.

⁸ Smernica Komisie 2002/77/ES zo 16. septembra 2002 o hospodárskej súťaži na trhoch elektronických komunikačných sietí a služieb ([Ú. v. ES L 249, 17.9.2002, s. 21](#)).

14. S cieľom zlepšiť zavádzanie vysokokapacitných sietí na vnútornom trhu by sa týmto nariadením mali stanoviť práva pre podniky poskytujúce verejné elektronické komunikačné siete alebo pridružené prostriedky (vrátane podnikov verejnej povahy) na prístup k fyzickej infraštruktúre bez ohľadu na jej umiestnenie, a to za spravodlivých a primeraných podmienok v súlade s bežným vykonávaním vlastníckych práv. Povinnosťou sprístupniť fyzickú infraštruktúru by nemali byť dotknuté práva vlastníka pozemku alebo budovy, v rámci ktorých sa infraštruktúra nachádza.
15. Predovšetkým s prihliadnutím na rýchly rozvoj poskytovateľov bezdrôtovej fyzickej infraštruktúry, ako sú „prevádzkovatelia vysielacích veží“, a ich čoraz významnejšiu úlohu ako poskytovateľov prístupu k fyzickej infraštruktúre vhodnej na inštaláciu prvkov bezdrôtových elektronických komunikačných sietí, ako je sieť 5G, by sa vymedzenie pojmu „prevádzkovateľ siete“ malo rozšíriť nad rámec podnikov poskytujúcich elektronické komunikačné siete alebo oprávnených na ich poskytovanie a prevádzkovateľov iných typov sietí, napríklad dopravných, plynárenských alebo elektrických sietí, aby zahŕňalo podniky poskytujúce pridružené prostriedky, na ktoré sa tak vzťahujú všetky povinnosti a prínosy stanovené v nariadení, okrem ustanovení týkajúcich sa fyzickej infraštruktúry v budove a prístupu k nej.
- (15a) Členské štáty môžu rozšíriť povinnosti stanovené v tomto nariadení na subjekty, ktoré nepatria do jeho rozsahu pôsobnosti, ako sú organizačné jednotky, ktoré zo zákona nemajú právnu subjektivitu a ktoré majú právnu spôsobilosť a môžu sa plne zúčastňovať na hospodárskych transakciách, alebo podniky, ktoré získali koncesiu od verejných orgánov.
16. Fyzické zariadenia siete môžu vzhľadom na svoju malú mieru rozdielnosti často súčasne obsahovať široký rozsah prvkov elektronických komunikačných sietí bez toho, aby to malo vplyv na poskytovanú hlavnú službu, a s minimálnymi nákladmi na adaptáciu. Medzi tieto prvky patria tie, ktoré sú schopné zabezpečiť vysokokapacitné siete v súlade so zásadou technologickej neutrality. Fyzická infraštruktúra, ktorá má slúžiť len na zavedenie iných prvkov siete bez toho, aby sa sama stala aktívnym prvkom siete, sa preto môže v zásade využívať na uloženie káblov elektronických komunikácií, zariadení alebo akéhokoľvek iného prvku elektronických komunikačných sietí bez ohľadu na jej aktuálne využívanie alebo vlastníctvo, bezpečnostné obavy alebo budúce obchodné záujmy vlastníka infraštruktúry. Aj fyzická infraštruktúra verejných elektronických komunikačných sietí sa môže v zásade využívať na zavedenie prvkov iných sietí. Prevádzkovatelia verejných elektronických komunikačných sietí preto môžu v príslušných prípadoch poskytnúť prístup do svojich sietí na účely zavádzania iných sietí. Bez toho, aby bolo dotknuté sledovanie konkrétneho všeobecného záujmu spojeného s poskytovaním hlavnej služby, by sa zároveň mali podporovať synergie medzi prevádzkovateľmi sietí s cieľom prispieť k dosiahnutiu digitálnych cieľov stanovených v rozhodnutí (EÚ) 2022/2481.

17. Ak neexistuje odôvodnená výnimka, prvky fyzickej infraštruktúry, ktoré vlastnia alebo kontrolujú subjekty verejného sektora, aj keď nie sú súčasťou siete, môžu takisto zavádzať prvky elektronických komunikačných sietí a v takom prípade by mali byť sprístupnené, aby sa uľahčila inštalácia prvkov siete vysokokapacitných sietí, najmä bezdrôtových. Príkladmi prvkov fyzickej infraštruktúry sú budovy vrátane stiech a časti ich fasád, vstupy do budov, a každý ďalší majetok vrátane pouličného zariadenia, ako sú stožiare verejného osvetlenia, dopravné značky, semaforey, pútače, mýtné brány, autobusové a električkové zastávky a stanice metra a železničné stanice. Je na členských štátoch, aby určili konkrétne kategórie fyzickej infraštruktúry, ktorú vlastnia alebo kontrolujú subjekty verejného sektora na ich územiach, v ktorej sa nemôžu uplatňovať povinnosti prístupu, napríklad z dôvodov architektonického, historického, náboženského alebo environmentálneho významu.
18. Týmto nariadením by nemali byť dotknuté žiadne konkrétne bezpečnostné opatrenia potrebné na zaistenie národnej bezpečnosti, bezpečnosti a verejného zdravia, ochrany a integrity sietí, no najmä kritickej infraštruktúry, ako je vymedzené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, a na zabezpečenie toho, aby neboli ovplyvnené hlavné služby poskytované prevádzkovateľmi sietí, a to najmä v sieťach používaných na poskytovanie vody určenej na ľudskú spotrebu. Všeobecné pravidlá vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktoré prevádzkovateľom sietí zakazujú rokovať o prístupe k fyzickým infraštruktúram s podnikom poskytujúcim elektronické komunikačné siete alebo pridružené prostriedky alebo oprávneným na ich poskytovanie, by však mohli brániť vytvoreniu trhu s prístupom k fyzickej infraštruktúre. Takéto všeobecné pravidlá by sa preto mali zrušiť. Opatrenia stanovené v tomto nariadení by zároveň nemali brániť členským štátom v motivovaní prevádzkovateľov verejnoprospešných služieb, aby poskytli prístup k infraštruktúre, a to tým, že pri výpočte sadzieb pre koncového používateľa za ich hlavnú činnosť alebo činnosti v súlade s uplatniteľným právom Únie vylúčia príjmy pochádzajúce z prístupu k ich fyzickej infraštruktúre.
19. Aby sa zabezpečila právna istota a zabránilo sa neúmernému zaťaženiu prevádzkovateľov sietí vyplývajúceho zo súbežného uplatňovania dvoch odlišných režimov prístupu k tej istej fyzickej infraštruktúre, na fyzickú infraštruktúru, na ktorú sa vzťahujú povinnosti prístupu uložené národnými regulačnými orgánmi podľa smernice (EÚ) 2018/1972 alebo povinnosti prístupu vyplývajúce z uplatňovania pravidiel Únie v oblasti štátnej pomoci, by sa nemali vzťahovať povinnosti prístupu stanovené v tomto nariadení, pokiaľ budú takéto povinnosti prístupu platiť. Toto nariadenie by sa však malo uplatňovať, ak národný regulačný orgán uložil povinnosť prístupu podľa smernice (EÚ) 2018/1972, v rámci ktorej sa obmedzuje využívanie dotknutej fyzickej infraštruktúry. Môže k tomu dôjsť napríklad vtedy, keď prevádzkovateľ, ktorý plánuje pripojiť základňové stanice, požiadala o prístup k existujúcej fyzickej infraštruktúre, ku ktorej sú na trhu uložené povinnosti prístupu k veľkoobchodnej vyhradenej kapacite⁹.

⁹ Odporúčanie Komisie (EÚ) 2020/2245 z 18. decembra 2020 o relevantných trhoch produktov a služieb v sektore elektronických komunikácií, ktoré môžu podliehať regulácii ex ante v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií [18. 12. 2020, C(2020) 8750, Ú. v. EÚ L 439, 29.12.2020, s. 23].

20. Aby sa zabezpečila proporcionalita a zachovali investičné stimuly, prevádzkovateľ siete alebo subjekt verejného sektora by mal mať právo odmietnuť prístup ku konkrétnej fyzickej infraštruktúre z objektívnych a opodstatnených dôvodov. Fyzická infraštruktúra, ku ktorej sa žiadal prístup, by mohla byť predovšetkým technicky nevhodná z dôvodu konkrétnych okolností alebo z dôvodu nedostatku aktuálne dostupného miesta alebo s ohľadom na potreby na úrovni priestoru v budúcnosti, ktoré sú dostatočne preukázané, napríklad verejne dostupnými investičnými plánmi. Aby sa predišlo akémukoľvek možnému narušeniu hospodárskej súťaže alebo akémukoľvek možnému zneužitiu podmienok na odmietnutie prístupu, každé takéto odmietnutie by malo byť riadne odôvodnené a založené na objektívnych a podrobných dôvodoch. Takéto dôvody by sa napríklad nepovažovali za objektívne, ak podnik poskytujúci elektronické komunikačné siete alebo oprávnený na ich poskytovanie zaviedol fyzickú infraštruktúru vďaka koordinácii stavebných prác s iným prevádzkovateľom siete ako prevádzkovateľom elektronickej komunikačnej siete a odmieta poskytnúť prístup na základe údajného nedostatku dostupného miesta na zavedenie prvkov vysokokapacitných sietí, ktoré vyplýva z rozhodnutí podniku, ktorý má pod kontrolou. V takom prípade by mohlo dôjsť k narušeniu hospodárskej súťaže, ak v oblasti, ktorej sa žiadosť o prístup týka, nie je žiadna iná vysokokapacitná sieť. Podobne by mohlo spoločné využívanie infraštruktúry za konkrétnych okolností ohroziť bezpečnosť alebo verejné zdravie, integritu a ochranu siete vrátane kritickej infraštruktúry alebo by mohlo vystaviť nebezpečenstvu poskytovanie služieb, ktoré sa poskytujú predovšetkým v rámci tej istej infraštruktúry. Okrem toho, ak prevádzkovateľ siete už poskytuje udržateľné alternatívne prostriedky pasívneho veľkoobchodného fyzického prístupu k elektronickým komunikačným sieťam, ktoré by vyhovovali potrebám uchádzača o prístup, ako je nenasvietené vlákno alebo uvoľnený prístup k optickému vláknu, prístup k základnej fyzickej infraštruktúre by mohol mať negatívny ekonomický vplyv na jeho obchodný model, najmä na model prevádzkovateľov pôsobiacich výlučne na veľkoobchodnom trhu, a na investičné stimuly. Toto nariadenie nebráni členským štátom obmedziť podmienky odmietnutia prístupu na základe existencie alternatívnej ponuky nenasvietených vlákien alebo uvoľneného prístupu k optickému vláknu, ak by takéto produkty na príslušnom trhu nepredstavovali udržateľný alternatívny spôsob pasívneho veľkoobchodného fyzického prístupu k elektronickým komunikačným sieťam. Môže takisto riskovať neefektívnu duplicitu fyzickej infraštruktúry. Pri posúdení spravodlivého a primeraného charakteru podmienok pre takéto alternatívne prostriedky veľkoobchodného fyzického prístupu by sa okrem iného mal zohľadňovať základný obchodný model podniku poskytujúceho verejné elektronické komunikačné siete alebo oprávneného na ich poskytovanie, ktorý poskytuje prístup, potreba zabrániť akémukoľvek posilneniu významného vplyvu na trhu, ak existuje, ktorejkoľvek zo strán, a to, či poskytovateľ prístupu viaže alebo spája prístup so službami, ktoré nie sú absolútne nevyhnutné. S cieľom zachovať investičné stimuly a zabrániť nepriaznivým a nezamýšľaným hospodárskym vplyvom na obchodný model prvého prevádzkovateľa na trhu pri zavádzaní sietí s dovedením vlákna do priestorov (FttP), najmä vo vidieckych oblastiach, by členské štáty mohli stanoviť, že ak podnik poskytujúci elektronické komunikačné siete alebo oprávnený na ich poskytovanie žiada o prístup k jedinej optickej sieti v cieľovej oblasti pokrytia, poskytovateľ prístupu by mohol odmietnuť prístup k svojej fyzickej infraštruktúre, ak za spravodlivých a primeraných podmienok poskytne udržateľný alternatívny prostriedok veľkoobchodného aktívneho prístupu, ktorý je vhodný na poskytovanie vysokokapacitných sietí.

21. Na uľahčenie opätovného použitia existujúcej fyzickej infraštruktúry, ak prevádzkovatelia požadujú prístup v konkrétnej oblasti, by mali prevádzkovatelia sietí a subjekty verejného sektora, ktoré vlastnia alebo kontrolujú fyzickú infraštruktúru, predložiť ponuku na spoločné využívanie svojich zariadení za spravodlivých a primeraných podmienok vrátane ceny, pokiaľ nie je prístup odmietnutý z objektívnych dôvodov. Od subjektov verejného sektora by sa takisto malo vyžadovať, aby ponúkali prístup za nediskriminačných podmienok. V závislosti od okolností môže podmienky, za ktorých sa takýto prístup poskytuje, ovplyvniť niekoľko faktorov. Týmto podmienkami by sa malo zabezpečiť, aby poskytovatelia prístupu mali spravodlivú príležitosť dosiahnuť primeranú návratnosť investícií a pokryť náklady, ktoré im vznikli v súvislosti s poskytnutím prístupu, a môžu zahŕňať: i) všetky dodatočné náklady na údržbu a adaptáciu; ii) všetky preventívne bezpečnostné opatrenia prijímané s cieľom obmedziť negatívny dosah na bezpečnosť, ochranu a integritu siete; iii) všetky konkrétne dohody o zodpovednosti v prípade škôd; iv) využívanie akejkoľvek dotácie z verejných zdrojov udelenej na budovanie infraštruktúry vrátane konkrétnych podmienok týkajúcich sa dotácie alebo stanovených podľa vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie; v) schopnosť dodávať alebo poskytovať kapacitu infraštruktúry s cieľom splniť alebo dodržiavať povinnosti verejnej služby a vi) všetky obmedzenia vyplývajúce z vnútroštátnych predpisov, ktorých cieľom je ochrana životného prostredia vrátane minimalizácie vizuálneho vplyvu na infraštruktúru s cieľom zabezpečiť akceptáciu zo strany verejnosti a udržateľný rozvoj, ochrana verejného zdravia, verejnej bezpečnosti alebo plnenie cieľov územného plánovania.
22. Investície do fyzickej infraštruktúry verejných elektronických komunikačných sietí alebo pridružených prostriedkov by mali priamo prispievať k cieľom stanoveným v rozhodnutí (EÚ) 2022/2481 a vyhýbať sa oportunistickému správaniu. V rámci každej povinnosti prístupu k existujúcej fyzickej infraštruktúre alebo koordinácii stavebných prác by sa preto malo v plnej miere zohľadňovať množstvo faktorov, ako napríklad i) ekonomická životaschopnosť týchto investícií na základe ich rizikového profilu; ii) akýkoľvek harmonogram návratnosti investícií; iii) všetky vplyvy prístupu na hospodársku súťaž na nižšej úrovni trhu a následne na ceny a návratnosť investícií; iv) všetky odpisy aktív siete v čase žiadosti o prístup; v) každý obchodný prípad podporujúci investície, najmä investície do fyzických infraštruktúr využívaných na poskytovanie služieb vysokokapacitnej siete a vi) každá možnosť predtým poskytovaná uchádzačovi o prístup na účely spoločného zavádzania. V súvislosti s určovaním cien a podmienok prevádzkovateľmi sietí a subjektmi verejného sektora, ktoré vlastnia alebo kontrolujú fyzickú infraštruktúru, by poskytovatelia prístupu alebo orgány na urovnávanie sporov mohli určité platné zmluvy a obchodné podmienky dohodnuté medzi záujemcami o prístup a poskytovateľmi prístupu použiť ako referenčný faktor na určenie toho, či sú ceny a podmienky spravodlivé a primerané, pretože odrážajú trhové ceny a podmienky.
23. Subjektom verejného sektora, ktoré vlastnia alebo kontrolujú fyzickú infraštruktúru, môžu chýbať dostatočné zdroje, skúsenosti alebo potrebné technické znalosti na zapojenie sa do rokovaní s prevádzkovateľmi o prístupe. Na uľahčenie prístupu k fyzickej infraštruktúre týchto subjektov verejného sektora by sa mohol určiť subjekt, ktorý by koordinoval žiadosti o prístup, poskytoval právnu a technickú podporu pri rokovaní o podmienkach prístupu a sprístupňoval príslušné informácie o takejto fyzickej infraštruktúre prostredníctvom jednotného informačného miesta. Koordinačný subjekt by takisto mohol podporovať subjekty verejného sektora pri príprave vzorových zmlúv a monitorovať výsledok a dĺžku procesu žiadostí o prístup. Tento subjekt by mohol pomáhať aj v prípade sporov o prístup k fyzickej infraštruktúre, ktorú subjekty verejného sektora vlastnia alebo kontrolujú.

24. Členské štáty môžu poskytnúť usmernenia k uplatňovaniu ustanovení o prístupe k fyzickej infraštruktúre, okrem iného vrátane uplatňovania spravodlivých a primeraných podmienok. Pri vypracovaní usmernení by sa mali náležite zohľadniť stanoviská zainteresovaných strán. Ak sa orgány určené na vydávanie usmernení líšia od vnútroštátnych orgánov na urovnávanie sporov, mali by sa náležite zohľadniť názory vnútroštátnych orgánov na urovnávanie sporov.
25. Prevádzkovatelia by mali mať na požiadanie prístup k minimálnym informáciám o fyzickej infraštruktúre a plánovaných stavebných prácach v oblasti zavádzania. Umožní im to efektívne plánovať zavádzanie vysokokapacitných sietí a zabezpečiť čo najefektívnejšie využitie existujúcej fyzickej infraštruktúry vhodnej na zavedenie takýchto sietí a plánovaných stavebných prác. Takéto minimálne informácie sú nevyhnutným predpokladom na posúdenie potenciálu na využívanie existujúcej fyzickej infraštruktúry alebo na koordináciu plánovaných stavebných prác v konkrétnej oblasti, ako aj na zníženie škody na ktorejkoľvek existujúcej fyzickej infraštruktúre. Vzhľadom na počet zainteresovaných strán (zahŕňajúcich podľa prípadu verejné a súkromne financované stavebné práce, ako aj existujúcu alebo fyzickú infraštruktúru) a na uľahčenie prístupu k týmto informáciám (naprieč sektormi a hranicami) by mali prevádzkovatelia sietí a subjekty verejného sektora podliehať povinnostiam transparentnosti bezodkladne a v určenej lehote sprístupniť takéto aktuálne minimálne informácie prostredníctvom jednotného informačného miesta. Zjednoduší sa tým riadenie žiadostí o prístup k takýmto informáciám a prevádzkovateľom to umožní vyjadriť svoj záujem o prístup k fyzickej infraštruktúre alebo koordináciu stavebných prác, pre ktoré je načasovanie rozhodujúce. Minimálne informácie o plánovaných stavebných prácach by sa mali sprístupňovať prostredníctvom jednotného informačného miesta hneď, ako budú príslušnému prevádzkovateľovi siete k dispozícii, a v každom prípade, ak sa vyžadujú povolenia, najneskôr tri mesiace pred prvým predložením žiadosti o povolenie príslušným orgánom.
26. Minimálne informácie by sa mali okamžite sprístupniť prostredníctvom jednotného informačného miesta za primeraných, nediskriminačných a transparentných podmienok, aby prevádzkovatelia mohli predkladať svoje žiadosti o informácie. Jednotné informačné miesto by mohlo pozostávať z úložiska informácií v elektronickom formáte, kde je možné pristupovať k informáciám alebo ich sprístupňovať a predkladať žiadosti online pomocou digitálnych nástrojov, ako sú webové stránky, elektronické adresy, digitálne aplikácie a digitálne platformy. Sprístupnené informácie môžu byť obmedzené z dôvodu zaistenia bezpečnosti a integrity siete, najmä v rámci kritickej infraštruktúry, národnej bezpečnosti, alebo na ochranu legitímneho pracovného a obchodného z tajomstva. Jednotné informačné miesto nemusí byť hosťiteľom informácií, pokiaľ poskytuje prepojenia na iné digitálne nástroje, ako sú webové portály, digitálne platformy, databázy alebo digitálne aplikácie, kde sú informácie uložené. V súlade s tým možno uvažovať o rôznych modeloch jednotného informačného miesta. Jednotné informačné miesto môže poskytovať dodatočné funkcie, ako je prístup k doplnujúcim informáciám alebo podpora pre proces žiadostí o prístup k existujúcej fyzickej infraštruktúre, alebo pre koordináciu stavebných prác.

27. Okrem toho, ak je žiadosť primeraná, najmä ak je potrebná na spoločné využívanie existujúcich fyzických infraštruktúr alebo koordináciu stavebných prác, prevádzkovatelia by mali mať možnosť uskutočniť prieskumy na mieste a požadovať informácie o plánovaných stavebných prácach za transparentných, primeraných a nediskriminačných podmienok a bez toho, aby boli dotknuté bezpečnostné opatrenia prijaté na zaistenie bezpečnosti a integrity siete, ochrany dôvernosti, ako aj pracovného a obchodného tajomstva.
28. Mala by sa podporovať zvýšená transparentnosť plánovaných stavebných prác prostredníctvom jednotných informačných miest. Možno to dosiahnuť nasmerovaním prevádzkovateľov k týmto informáciám vždy, keď sú k dispozícii. Transparentnosť by sa mohla presadzovať aj tak, že žiadosti o udelenie povolenia budú podmienené predchádzajúcim sprístupnením informácií o plánovaných stavebných prácach prostredníctvom jednotného informačného miesta.
29. Diskrečná právomoc, ktorú si členské štáty ponechávajú pri prideľovaní funkcií jednotných informačných miest viac ako jednému príslušnému orgánu, by nemala mať vplyv na schopnosť týchto miest účinne vykonávať tieto funkcie. Ak je v členskom štáte zriadené viac ako jedno jednotné informačné miesto, jednotné národné digitálne kontaktné miesto pozostávajúce zo spoločného používateľského rozhrania by malo zabezpečiť bezproblémový prístup ku všetkým jednotným informačným miestam elektronickými prostriedkami. Jednotné informačné miesto by malo byť plne digitalizované a malo by poskytovať jednoduchý prístup k príslušným digitálnym nástrojom. Umožní tým prevádzkovateľom sietí a subjektom verejného sektora vykonávať svoje práva a dodržiavať povinnosti stanovené v tomto nariadení. To zahŕňa rýchly prístup k minimálnym informáciám o existujúcej fyzickej infraštruktúre a plánovaných stavebných prácach, všeobecné podmienky prevádzkovateľov sietí týkajúce sa prístupu k existujúcej fyzickej infraštruktúre, elektronické administratívne postupy na udeľovanie povolení a práv vstupu a príslušné podmienky a postupy. V rámci týchto minimálnych informácií by jednotné informačné miesto malo poskytovať prístup ku georeferenčným informáciám o umiestnení existujúcej fyzickej infraštruktúry a plánovaných stavebných prác. V záujme uľahčenia tohto postupu by členské štáty mali poskytnúť automatizované digitálne nástroje na predkladanie georeferenčných informácií a nástroje na konverziu do podporovaných dátových formátov. Tie by sa mohli sprístupniť prevádzkovateľom sietí a subjektom verejného sektora zodpovedným za poskytovanie týchto informácií prostredníctvom jednotného informačného miesta. Ak sú georeferenčné údaje o polohe dostupné aj prostredníctvom iných digitálnych nástrojov, ako je geoportál Inspire podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/2/ES¹⁰, jednotné informačné miesto by mohlo poskytovať užívateľsky ústretový prístup k týmto informáciám.

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/2/ES zo 14. marca 2007, ktorou sa zriaďuje infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (Inspire) (Ú. v. EÚ L 108, 25.4.2007, s. 1).

30. Aby sa zabezpečila proporcionalita a bezpečnosť, požiadavka sprístupňovať informácie o existujúcej fyzickej infraštruktúre prostredníctvom jednotného informačného miesta sa nemusí uplatňovať z rovnakých dôvodov, ako sú tie, ktorými sa odôvodňuje zamietnutie žiadosti o prístup. Okrem toho by sprístupňovanie informácií o existujúcej fyzickej infraštruktúre prostredníctvom jednotného informačného miesta mohlo vo veľmi špecifických prípadoch byť pre prevádzkovateľov sietí a subjekty verejného sektora zaťažujúce alebo neprimerané. Mohlo by to nastať napríklad vtedy, keď mapovanie príslušného majetku ešte nie je k dispozícii a bolo by veľmi nákladné, alebo keď sa očakáva, že požiadavky na prístup budú v určitých oblastiach členského štátu alebo v súvislosti s určitou špecifickou fyzickou infraštruktúrou veľmi nízke. Ak sa na základe analýzy nákladov a prínosov zdá, že poskytovanie informácií je neprimerané, prevádzkovatelia sietí a subjekty verejného sektora by nemali byť povinní takéto informácie sprístupňovať. Členské štáty by mali vykonať takúto analýzu nákladov a prínosov na základe konzultácie so zainteresovanými stranami o dopyte po prístupe k existujúcej fyzickej infraštruktúre a analýza by sa mala pravidelne aktualizovať. Konzultačný proces a jeho výsledok by sa mali zverejniť prostredníctvom jednotného informačného miesta.
31. Príslušné orgány vykonávajúce funkcie jednotného informačného miesta, národné regulačné orgány plniace si svoje úlohy v zmysle smernice (EÚ) 2018/1972 alebo iné príslušné orgány, ako sú vnútroštátne, regionálne alebo miestne orgány zodpovedné za kataster nehnuteľností alebo vykonávanie smernice 2007/2/ES (Inspire), by mali v prípade potreby navzájom spolupracovať v záujme zabezpečenia jednotnosti. Účelom takejto spolupráce by malo byť minimalizovanie úsilia pri plnení povinností transparentnosti prevádzkovateľov sietí a subjektov verejného sektora, vrátane podnikov určených ako podniky s významným vplyvom na trhu (tzv. operátori s významným vplyvom na trhu), ktoré spočívajú v sprístupnení informácií o ich fyzickej infraštruktúre. Ak sa vyžaduje odlišný súbor údajov o fyzickej infraštruktúre operátora s významným vplyvom na trhu, výsledkom takejto spolupráce by malo byť vytvorenie užitočných prepojení a synergií medzi databázou týkajúcou sa podniku s významným vplyvom na trhu a jednotným informačným miestom, ako aj primerané spoločné postupy zberu a poskytovania údajov s cieľom dosiahnuť ľahko porovnateľné výsledky. Cieľom spolupráce by zároveň malo byť uľahčenie prístupu k informáciám o fyzickej infraštruktúre so zreteľom na vnútroštátne podmienky. Ak sa regulačné povinnosti upravujú alebo zrušia, dotknuté strany by mali mať možnosť dohodnúť sa na najlepších riešeniach s cieľom prispôsobiť zber a poskytovanie údajov o fyzickej infraštruktúre novým regulačným požiadavkám.
32. Členské štáty môžu rozhodnúť, že povinnosť transparentnosti, pokiaľ ide o koordináciu stavebných prác, sa neuplatňuje na stavebné práce z dôvodu národnej bezpečnosti alebo v núdzovej situácii. Môže to nastať v prípade stavebných prác vykonaných vtedy, ak existuje riziko ohrozenia verejnosti v dôsledku procesov degradácie stavebnoinžinierskych prác a ich súvisiacich zariadení, ktoré sú spôsobené ničivými prírodnými a ľudskými faktormi, keď je potrebné zabezpečiť ich bezpečnosť alebo demoláciu. Členské štáty by v záujme transparentnosti mali sprístupniť druhy stavebných prác, na ktoré sa vzťahujú tieto okolnosti, prostredníctvom jednotného informačného miesta.

33. S cieľom zabezpečiť výrazné úspory a minimalizovať nepríjemnosti v oblasti dotknutej zavádzaním nových elektronických komunikačných sietí by sa mali zakázať regulačné obmedzenia, ktoré spravidla bránia rokovaniam medzi prevádzkovateľmi sietí v súvislosti s dohodami o koordinácii stavebných prác na zavedenie vysokokapacitných sietí. Ak stavebné práce nie sú financované z verejných prostriedkov, toto nariadenie by nemalo mať vplyv na možnosť prevádzkovateľov sietí uzatvárať dohody o koordinácii stavebných prác v súlade s ich vlastnými investičnými a obchodnými plánmi a uprednostňovaným harmonogramom.
34. Členské štáty by mali maximalizovať výsledky stavebných prác úplne alebo čiastočne financovaných z verejných prostriedkov, a to využitím pozitívnych vonkajších účinkov týchto prác v jednotlivých odvetviach a zabezpečením rovnakých príležitostí na spoločné využívanie dostupnej a plánovanej fyzickej infraštruktúry so zreteľom na zavádzanie vysokokapacitných sietí. Nemal by sa negatívne ovplyvniť hlavný účel stavebných prác financovaných z verejných prostriedkov. Prevádzkovateľ siete, ktorý priamo alebo nepriamo (napríklad prostredníctvom subdodávateľa) vykonáva dotknuté stavebné práce, by však mal za primeraných, nediskriminačných a transparentných podmienok vyhovieť včasným a odôvodneným požiadavkám na koordináciu zavádzania prvkov vysokokapacitných sietí. Žiadajúci prevádzkovateľ by mal napríklad pokryť všetky dodatočné náklady vrátane nákladov spojených s omeškaním a mal by minimalizovať zmeny pôvodných plánov. Týmito ustanoveniami by nemalo byť dotknuté právo členských štátov na rezervovanie kapacity pre elektronické komunikačné siete, dokonca aj keď konkrétne žiadosti neexistujú. Členským štátom sa tým umožní vyhovieť budúcemu dopytu po fyzických infraštruktúrach, aby sa maximalizovala hodnota stavebných prác, alebo prijať opatrenia, ktorými sa prevádzkovateľom iných druhov sietí, napríklad dopravných, plynárenských alebo elektrických sietí, udeľujú podobné práva na koordináciu stavebných prác.
35. V niektorých prípadoch, najmä pokiaľ ide o zavádzania vo vidieckych, vzdialených alebo v riedko osídlených oblastiach, môže povinnosť koordinovať stavebné práce ohroziť finančnú životaschopnosť takýchto zavádzaní a odrádzať od investícií vynaložených za trhových podmienok. Za určitých okolností preto možno žiadosť podniku poskytujúceho verejné elektronické komunikačné siete alebo oprávneného na ich poskytovanie o koordináciu stavebných prác považovať za neprimeranú. Malo by tak byť najmä vtedy, ak žiadajúci podnik poskytujúci verejné elektronické komunikačné siete alebo oprávnený na ich poskytovanie neuviedol svoj zámer zaviesť v danej oblasti vysokokapacitné siete (či už ako nové zavádzanie, modernizáciu alebo ako rozšírenie siete) a ak sa vykonala prognóza alebo výzva na vyjadrenie zámeru zaviesť vysokokapacitné siete vo vymedzených oblastiach [v zmysle článku 22 smernice (EÚ) 2018/1972], alebo verejná konzultácia podľa pravidiel štátnej pomoci Únie. Ak sa uskutočnilo viacero takýchto prognóz, výziev a/alebo verejných konzultácií, zohľadniť by sa malo len nevyjadrenie zámeru pri poslednej príležitosti, ktorá sa vzťahuje na obdobie, počas ktorého sa podáva žiadosť o koordináciu stavebných prác. Aby sa zabezpečila možnosť prístupu k zavedenej infraštruktúre v budúcnosti, podnik poskytujúci verejné elektronické komunikačné siete alebo oprávnený na ich poskytovanie, ktorý vykonáva stavebné práce, by mal zaručiť, že zavedie fyzickú infraštruktúru s dostatočnou kapacitou so zreteľom na kapacitné požiadavky, ktoré vyjadril podnik žiadajúci o koordináciu stavebných prác, a prípadné usmernenia, ktoré poskytl členské štáty. Nie sú tým dotknuté pravidlá a podmienky spojené s pridelovaním verejných finančných prostriedkov a uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci.

- (35b) Členské štáty sa môžu rozhodnúť neuplatňovať ustanovenia tohto nariadenia o koordinácii stavebných prác vrátane transparentnosti na stavebné práce, ktorých rozsah je obmedzený, napríklad z hľadiska hodnoty, veľkosti alebo trvania. Mohlo by ísť napríklad o stavebné práce trvajúce menej ako 48 hodín, zafrézovanie káblov alebo práce núdzového charakteru.
36. Členské štáty môžu poskytnúť usmernenia k uplatňovaniu ustanovení o koordinácii stavebných prác, okrem iného aj k rozdeľovaniu nákladov. Pri vypracovaní usmernení by sa mali náležite zohľadniť stanoviská zainteresovaných strán a vnútroštátnych orgánov na riešenie sporov.
37. Účinná koordinácia môže prispieť k znižovaniu nákladov a omeškaní, ako aj narušení pri zavádzaní, ktoré môžu byť spôsobené problémami na mieste. Jedným z príkladov, keď koordinácia stavebných prác môže priniesť jasné výhody, sú medziodvetvové projekty, nielen v rámci transeurópskej energetickej siete (TEN-E) a transeurópskej dopravnej siete (TEN-T), ako napríklad zavádzanie koridorov 5G pozdĺž dopravných trás, ako je cestná, železničná a vnútrozemská vodná doprava. Tieto projekty si zároveň môžu vyžadovať koordináciu projektovania alebo spoločné projektovanie založené na včasnej spolupráci medzi účastníkmi projektu. Dotknuté strany sa môžu v rámci spoločného projektovania vopred dohodnúť na spôsoboch zavádzania fyzickej infraštruktúry a na technológiách a vybavení, ktoré sa má použiť, a to ešte pred začiatkom koordinácie stavebných prác. Preto by sa mala žiadosť o koordináciu stavebných prác podať čo najskôr.
38. Na zavádzanie prvkov elektronických komunikačných sietí alebo pridružených prostriedkov môže byť potrebných niekoľko rôznych povolení s cieľom chrániť všeobecné vnútroštátne záujmy a všeobecné záujmy Únie. Patria medzi ne povolenia v oblasti hĺbenia, výstavby, územného plánovania či životného prostredia a iné povolenia, ako aj práva vstupu. Počet povolení a práv vstupu potrebných na zavedenie rôznych druhov elektronických komunikačných sietí alebo pridružených prostriedkov a miestny charakter zavádzania si môžu vyžadovať uplatnenie rôznych postupov a podmienok, ktoré môžu spôsobiť problémy pri zavádzaní siete. Na uľahčenie zavádzania by sa preto mali zjednodušiť všetky pravidlá týkajúce sa podmienok a postupov uplatniteľných na udeľovanie povolení a práv vstupu, pričom by mali byť jednotné na vnútroštátnej úrovni. Všetky informácie o postupoch a všeobecných podmienkach uplatniteľných na udeľovanie povolení pre stavebné práce a práv vstupu by mali byť dostupné prostredníctvom jednotných informačných miest s tým, že sa zachovávajú práva každého príslušného orgánu zapojiť sa a zachovať si rozhodovacie právomoci v súlade so zásadou subsidiarity. Mohla by sa tým znížiť zložitosť a zvýšiť efektívnosť a transparentnosť pre všetkých prevádzkovateľov, a najmä pre nových účastníkov vstupujúcich na trh a menších prevádzkovateľov, ktorí nie sú v tejto oblasti aktívni. Prevádzkovatelia by okrem toho mali mať právo predložiť prostredníctvom jednotného informačného miesta v elektronickom formáte žiadosť o povolenie a o práva vstupu. Každý príslušný orgán by mal informovať žiadateľov v elektronickom formáte o skutočnom stave žiadostí o povolenie, ktoré je príslušný vybavovať, vrátane toho, či bolo povolenie udelené alebo zamietnuté, a zabezpečiť, aby boli takéto informácie žiadateľovi prístupné prostredníctvom jednotného informačného miesta.

39. Postupy udeľovania povolenia by nemali predstavovať prekážky pre investovanie ani poškodzovať vnútorný trh. Členské štáty by mali preto zabezpečiť, aby sa rozhodnutie o udelení alebo neudelení povolenia na zavádzanie prvkov vysokokapacitných sietí alebo pridružených prostriedkov sprístupnilo do štyroch mesiacov od prijatia úplnej žiadosti o povolenie. Právo Únie alebo vnútroštátne právo stanovujúce iné osobitné lehoty alebo povinnosti pre riadny priebeh postupu, ako je verejná konzultácia požadovaná v správnom konaní na udelenie environmentálneho povolenia alebo odvolacie konanie, ktoré sa uplatňujú na postup udeľovania povolenia, by mali mať prednosť pred lehotou stanovenou v tomto nariadení. Príslušné orgány by nemali obmedzovať zavádzanie vysokokapacitných sietí ani pridružených prostriedkov, nemali by v ňom brániť, ani znižovať jeho hospodársku prítlačivosť. Konkrétne by podľa možnosti nemali brániť súbežným postupom udeľovania povolení a práv vstupu, ani od prevádzkovateľov vyžadovať, ak to nie je opodstatnené, získanie jedného druhu povolenia pred tým, ako budú môcť požiadať o iné druhy povolení. Príslušné orgány by mali odôvodniť každé odmietnutie udeliť povolenia alebo práva vstupu v ich právomoci na základe objektívnych, transparentných, nediskriminačných a primeraných podmienok.
40. Aby sa predišlo zbytočným omeškaniam, príslušné orgány musia stanoviť úplnosť žiadosti o povolenie do 20 pracovných dní od jej prijatia. Žiadosti o povolenie by sa mali považovať za úplné, pokiaľ príslušný orgán v tejto lehote nevyzval žiadateľa, aby predložil akékoľvek chýbajúce informácie. Ak sú na zavádzanie prvkov vysokokapacitných sietí potrebné okrem povolení aj práva vstupu, príslušné orgány by mali, odchylne od článku 43 smernice (EÚ) 2018/1972, udeliť takéto práva do štyroch mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, s výnimkou prípadov vyvlastnenia. Iné práva vstupu, ktoré nie sú potrebné v súvislosti s povoleniami na stavebné práce, by sa mali naďalej udeľovať do šiestich mesiacov v súlade s článkom 43 smernice (EÚ) 2018/1972.
41. Členské štáty by mali v súlade s vnútroštátnym právom špecifikovať kategórie infraštruktúry (ako sú stožiare, antény, stĺpy a podzemné káblovody), na ktoré sa nevzťahujú stavebné povolenia, povolenia na hĺbenie ani iné druhy povolení. To isté by sa mohlo vzťahovať aj na technickú modernizáciu existujúcich údržbárskych prác alebo inštalácií a stavebné práce malého rozsahu, ako sú výkopy, a obnovy povolení.
42. S cieľom zabezpečiť, aby sa tieto postupy udeľovania povolení a práv vstupu vykonali v primeraných lehotách, ako vyplýva z určitých iniciatív na vnútroštátnej úrovni zameraných na modernizáciu a dobrú administratívnu prax, je potrebné stanoviť zásady administratívneho zjednodušenia. To by mohlo okrem iného zahŕňať obmedzenie povinnosti predchádzajúceho udelenia povolenia na prípady, v ktorých je to nevyhnutné.

43. Na uľahčenie zavádzania prvkov vysokokapacitných sietí by sa všetky poplatky spojené s povolením, okrem práva vstupu, mali obmedziť na administratívne náklady spojené so spracovaním žiadosti o povolenie podľa zásad zakotvených v článku 16 smernice (EÚ) 2018/1972. V prípade práv vstupu sa uplatňujú ustanovenia stanovené v článkoch 42 a 43 smernice (EÚ) 2018/1972. To nezahŕňa vedľajšie náklady, ktoré nesúvisia so spracovaním žiadosti o povolenie, napríklad na odpisy, opravu alebo výmenu verejnej infraštruktúry, ktoré vyplývajú zo stavebných prác alebo opatrení na zaistenie verejnej bezpečnosti počas takýchto prác a ktoré subjekty verejného sektora vyberajú od prevádzkovateľa v súlade s vnútroštátnym právom.
44. Dosiahnutie cieľov stanovených v rozhodnutí (EÚ) 2022/2481 si vyžaduje, aby všetci koncoví používatelia na pevných miestach boli do roku 2030 pokrytí gigabitovou sieťou až po koncový bod siete a aby všetky obývané oblasti boli pokryté bezdrôtovými vysokorýchlostnými sieťami novej generácie s výkonnosťou zodpovedajúcou aspoň 5G, a to v súlade so zásadou technologickej neutrality. Poskytovanie gigabitových sietí až ku koncovému používateľovi by sa malo uľahčiť modernou a nadčasovou technológiou založenou na optických vláknach, vhodnou najmä pre modernú a nadčasovú fyzickú infraštruktúru v budove, prístupový bod budovy a vedenie v budove. Uloženie malých káblovodov počas výstavby budov predstavuje len obmedzené prírastkové náklady, zatiaľ čo vybavenie budov gigabitovou infraštruktúrou môže predstavovať značnú časť nákladov na zavádzanie gigabitovej siete. Preto by všetky nové budovy alebo budovy, ktoré sú predmetom významnej obnovy zahŕňajúcej štrukturálne úpravy celej fyzickej infraštruktúry v budove alebo jej významnej časti, mali byť vybavené fyzickou infraštruktúrou, prístupovým bodom budovy, ktorý je ľahko prístupný jednému alebo viacerým podnikom poskytujúcim verejnú elektronickú komunikačnú sieť alebo oprávneným na ich poskytovanie, a optickým vedením v budove, čím sa umožní pripájanie koncových používateľov k gigabitovým rýchlostiam. Investori výstavby by okrem toho mali zabezpečiť prázdne káblovody z každého obydľia do prístupového bodu budovy, ktorý sa nachádza vo viacbytovej budove alebo mimo nej, čím sa umožní pripojenie až po koncové body siete, alebo, v členskom štáte, v ktorom je povolené umiestniť koncový bod siete mimo obydľia koncového používateľa, až po fyzický bod, do ktorého sa koncový používateľ pripája k verejnej sieti. Významná obnova existujúcich budov na mieste koncového používateľa v záujme zvýšenia energetickej hospodárnosti (v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ¹¹) poskytuje modernizačnú príležitosť na súbežné vybavenie týchto budov optickou fyzickou infraštruktúrou v budove, optickým vedením v budove a prístupovým bodom budovy.
- (44a) Prístupový bod budovy by mal byť ľahko prístupný viacerým prevádzkovateľom, t. j. prístupný bez nadmerného úsilia, najmä v prípadoch, keď sa nachádza v budove, a nemal by sa ním vytvárať monopol v budove, ani by sa ním nemal uľahčovať jeho vznik.

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov (Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13).

- (44b) Ustanovenia týkajúce sa optickej fyzickej infraštruktúry v budove, optického prístupového bodu budovy a optického vedenia nebránia prítomnosti iného typu technológie v rámci tej istej fyzickej infraštruktúry v budove. Tieto ustanovenia by nemali mať vplyv na právo vlastníkov budov vybaviť budovu okrem optického vedenia v budove dodatočnou fyzickou infraštruktúrou v budove, ktorá je okrem optických vlákien schopná podporovať aj elektroinštaláciu alebo iné prvky elektronických komunikačných sietí.
45. Perspektíva vybavenia budovy optickou fyzickou infraštruktúrou v budove, optickým prístupovým bodom budovy alebo optickým vedením v budove sa môže v osobitných prípadoch považovať za neprimeranú z hľadiska nákladov, ako napríklad v prípade niektorých nových samostatných domov alebo domov podliehajúcich významnej obnove. Môže sa to zakladať na objektívnych dôvodoch, ako sú na mieru šité odhady nákladov, hospodárske dôvody spojené s miestom alebo ochrana kultúrneho dedičstva či environmentálne dôvody (napríklad v prípade osobitných kategórií pamiatok).
46. Perspektívni kupci alebo nájomcovia by mali prospech z identifikácie budov, ktoré sú vybavené optickou fyzickou infraštruktúrou v budove, optickým prístupovým bodom budovy a optickým vedením v budove a ktoré majú preto značný potenciál z hľadiska úspory nákladov. Zároveň by sa mala podporovať aj pripravenosť budov na optické pripojenie. Členské štáty preto môžu v súlade s týmto nariadením vypracovať značku „optická pripojiteľnosť“ pre budovy vybavené takouto infraštruktúrou, optickým prístupovým bodom budovy a optickým vedením v budove.
47. Podniky poskytujúce verejné elektronické komunikačné siete alebo oprávnené na ich poskytovanie, ktoré v konkrétnej oblasti zavádzajú gigabitové siete, by mohli dosiahnuť značné úspory z rozsahu, pokiaľ ukončia svoju sieť v prístupovom bode budovy využitím existujúcej fyzickej infraštruktúry a uvedením dotknutej oblasti do pôvodného stavu. Malo by to byť možné bez ohľadu na to, či účastník vyjadril v tom čase výslovný záujem o túto službu, a za predpokladu, že vplyv na súkromný majetok je minimalizovaný. Po ukončení siete v prístupovom bode budovy je pripojenie ďalšieho zákazníka možné za výrazne nižšie náklady, najmä prostredníctvom pripojení až ku koncovým bodom siete, alebo, v tých členských štátoch, v ktorých je povolené umiestniť koncový bod siete mimo obydli koncového používateľa, až k fyzickému bodu, v ktorom sa koncový používateľ pripája k verejnej sieti, najmä prostredníctvom prístupu k optickému vertikálnemu segmentu vo vnútri budovy, ak už existuje. Tento cieľ sa takisto splní, keď sa v samotnej budove už nachádza gigabitová sieť, pokiaľ prístup k tejto sieti má za transparentných, primeraných a nediskriminačných podmienok každý poskytovateľ verejných komunikačných sietí, ktorý má v budove aktívneho účastníka. To by mohlo nastať hlavne v členských štátoch, ktoré prijali opatrenia na základe článku 44 smernice (EÚ) 2018/1972. Podniky poskytujúce verejné elektronické komunikačné siete alebo oprávnené na ich poskytovanie by mali v čo najväčšej možnej miere odstrániť prvky svojej siete (ako sú zastarané káble, zariadenia) a obnoviť dotknutú oblasť po ukončení zmluvy s účastníkom.

48. Aby sa prispelo k zabezpečeniu dostupnosti gigabitových sietí pre koncových používateľov, nové budovy a významne obnovené budovy by sa mali vybaviť optickou fyzickou infraštruktúrou v budove, optickým vedením v budove a prístupovým bodom budovy okrem prípadov, keď by to bolo neprimerané v pomere k celkovým nákladom na obnovu. Členské štáty by mali mať pri plnení tohto cieľa istú pružnosť. Účelom nariadenia preto nie je harmonizovať pravidlá týkajúce sa súvisiacich nákladov vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú náhrady nákladov na vybavenie budov optickou fyzickou infraštruktúrou v budove, optickým vedením v budove a prístupovým bodom budovy.
49. V súlade so zásadou subsidiarity a s prihliadnutím na vnútroštátne okolnosti by členské štáty mali prijať normy alebo technické špecifikácie, ktoré sú potrebné na účely vybavenia nových budov alebo významne obnovených budov optickou fyzickou infraštruktúrou v budove a optickým vedením v budove; a vybavenia nových alebo významne obnovených viacbytových domov prístupovým bodom. V týchto normách alebo technických špecifikáciách sa môžu stanoviť aspoň: špecifikácie prístupového bodu v budove, špecifikácie optického rozhrania, špecifikácie káblov, špecifikácie zásuvky, špecifikácie rúr alebo mikrokáblovodov, technické špecifikácie potrebné na zabránenie rušeniu elektrickou kabeľážou a minimálny polomer ohybu. Členské štáty môžu vydanie stavebných povolení podmieniť zabezpečením súladu príslušného projektu novej budovy alebo významnej obnovy, ktorý si vyžaduje stavebné povolenie, s normami alebo technickými špecifikáciami na základe certifikovaného skúšobného protokolu alebo súladu s iným postupom, ktorý stanovia. Okrem stavebného povolenia, ktoré vydávajú príslušné orgány po overení súladu technického stavebného projektu s príslušnými predpismi, sa v niektorých členských štátoch vyžaduje aj povolenie používať budovu na zamýšľaný účel po dokončení jej výstavby. Členské štáty môžu zároveň zriadiť systémy certifikácie na účely preukazovania súladu s normami alebo technickými špecifikáciami, ako aj v záujme uchádzania sa o získanie značky „optická pripojiteľnosť“. Aby sa navyše predišlo zvýšeniu byrokracie súvisiacej so systémom certifikácie podľa tohto nariadenia, členské štáty by mohli zohľadniť procedurálne požiadavky uplatnené na systémy certifikácie v zmysle smernice 2010/31/EÚ a zároveň by mali zvážiť možnosť súbežného spustenia obidvoch postupov žiadostí.
50. Vzhľadom na sociálne prínosy vyplývajúce z digitálnej inklúzie a s prihliadnutím na hospodársky vplyv zavádzania vysokokapacitných sietí v miestach, kde neexistuje pasívna ani aktívna optická infraštruktúra a zavedená do priestorov koncových používateľov ani alternatívy poskytovania vysokokapacitných sietí účastníkov, každý poskytovateľ verejných komunikačných sietí by mal mať právo ukončiť svoju sieť v súkromných priestoroch na vlastné náklady pod podmienkou minimalizácie vplyvu na súkromný majetok, napríklad ak je to možné, využitím existujúcej fyzickej infraštruktúry dostupnej v budove alebo zabezpečením úplnej obnovy dotknutých oblastí.
51. Žiadosti o prístup k fyzickej infraštruktúre v budove by mali patriť do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, zatiaľ čo žiadosť o prístup k optickému vedeniu bude patriť do rozsahu pôsobnosti smernice (EÚ) 2018/1972.

52. Členské štáty môžu poskytovať usmernenia k uplatňovaniu ustanovení o prístupe k fyzickej infraštruktúre v budove, okrem iného vrátane príslušných podmienok. Pri vypracovaní usmernení by sa mali náležite zohľadniť stanoviská zainteresovaných strán a vnútroštátnych orgánov na riešenie sporov.
53. Na podporu modernizácie a pružnosti administratívnych postupov a zníženie nákladov a času vynaložených na postupy zavádzania vysokokapacitných sietí by sa služby jednotných informačných miest mali vykonávať v plnom rozsahu cez internet. Jednotné informačné miesta by na tento účel mali poskytovať jednoduchý prístup k digitálnym nástrojom, ako sú webové portály, elektronické adresy, databázy, digitálne platformy a digitálne aplikácie. Nástroje by mali poskytovať efektívny prístup k minimálnym informáciám o existujúcej fyzickej infraštruktúre a plánovaných stavebných prácach, ako aj možnosť požiadať o informácie. Takéto digitálne nástroje by mali zároveň poskytovať prístup k elektronickým administratívnym postupom udeľovania povolení a práv vstupu, ako aj súvisiace informácie o uplatniteľných podmienkach a postupoch. Ak je v členskom štáte zriadené viac ako jedno jednotné informačné miesto, všetky jednotné informačné miesta by mali byť jednoducho a plynulo dostupné, a to elektronicky prostredníctvom jednotného národného digitálneho kontaktného miesta. Toto kontaktné miesto by malo disponovať spoločným používateľským rozhraním zabezpečujúcim prístup k internetovým jednotným informačným miestam. Jednotné národné digitálne kontaktné miesto by malo uľahčovať interakciu medzi prevádzkovateľmi a príslušnými orgánmi, ktoré vykonávajú funkcie jednotných informačných miest.
54. Členským štátom by sa malo umožniť využívať a prípadne zlepšovať digitálne nástroje, ako sú webové portály, elektronické adresy, databázy, digitálne platformy a digitálne aplikácie, ktoré už môžu byť dostupné na miestnej, regionálnej alebo vnútroštátnej úrovni, na poskytovanie funkcií jednotného informačného miesta za predpokladu, že spĺňajú povinnosti stanovené v tomto nariadení. Zahŕňa to prístup prostredníctvom jednotného národného digitálneho kontaktného miesta a dostupnosť všetkých funkcií stanovených v tomto nariadení. Na dodržiavanie zásad minimalizácie a presnosti údajov v zmysle „jedenkrát a dost“ by sa členským štátom malo umožniť podľa potreby prepojiť viacero digitálnych platforiem, databáz alebo aplikácií na podporu jednotných informačných miest. Digitálne platformy, databázy alebo aplikácie podporujúce jednotné informačné miesta týkajúce sa existujúcej fyzickej infraštruktúry by sa mohli napríklad vzájomne prepojiť alebo úplne alebo čiastočne integrovať s tými, ktoré sa týkajú plánovaných stavebných prác a udeľovania povolení.

55. Aby sa zabezpečila efektívnosť jednotných informačných miest stanovených v tomto nariadení, členské štáty by mali zabezpečiť zodpovedajúce prostriedky, ako aj jednoducho dostupné príslušné informácie týkajúce sa konkrétnej zemepisnej oblasti. Tieto informácie by sa mali uvádzať tak podrobne, aby sa maximalizovala efektívnosť z hľadiska pridelených úloh, a to aj na miestnom katastri nehnuteľností. V tomto ohľade by členské štáty mohli zvážiť možné synergie a úspory z rozsahu s jednotným kontaktným miestom v zmysle článku 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES¹² a s inými plánovanými alebo existujúcimi riešeniami elektronickej verejnej správy s cieľom vychádzať z existujúcich štruktúr a maximalizovať prínosy pre koncových používateľov. Podobne by mala byť s jednotnými informačnými miestami prepojená aj jednotná digitálna brána stanovená v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724¹³.
56. Náklady na zriadenie jednotného národného digitálneho kontaktného miesta, jednotných informačných miest a digitálnych nástrojov, ktoré sú potrebné na dodržiavanie ustanovení tohto nariadenia, by mohli byť úplne alebo čiastočne oprávnené na finančnú podporu z fondov Únie, ako je Európsky fond regionálneho rozvoja a jeho špecifický cieľ: konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa vďaka presadzovaniu inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva a regionálnych IKT¹⁴; program Digitálna Európa¹⁵ a jeho špecifický cieľ: zavádzanie a najlepšie využitie digitálnej kapacity a interoperability, ako aj Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti¹⁶ a jeho pilier digitálna transformácia a pilier inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast vrátane hospodárskej súdržnosti, pracovných miest, produktivity, konkurencieschopnosti, výskumu, vývoja a inovácií a dobre fungujúceho vnútorného trhu so silnými malými a strednými podnikmi; a to za predpokladu, že uvedené náklady sú v súlade s ich cieľmi a kritériami oprávnenosti.

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu ([Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 36](#)).

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724 z 2. októbra 2018 o zriadení jednotnej digitálnej brány na poskytovanie prístupu k informáciám, postupom a asistenčným službám a službám riešenia problémov a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 ([Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 1](#)).

¹⁴ Článok 3 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 60).

¹⁵ Článok 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa a zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2015/2240 (Ú. v. EÚ L 166, 11.5.2021, s. 1).

¹⁶ Článok 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

57. V prípade rozporu počas obchodného rokovania o technických a obchodných podmienkach v súvislosti s prístupom k fyzickej infraštruktúre alebo koordináciou stavebných prác by každá strana mala mať možnosť požiadať vnútroštátny orgán na riešenie sporov, aby stranám uložil riešenie, aby sa zamedzilo neodôvodnenému odmietnutiu vyhovieť žiadosti alebo uloženiu neprimeraných podmienok. Orgán na riešenie sporov by mal pri určovaní cien za udelenie prístupu ku koordinovaným stavebným prácam alebo pri rozdelení nákladov na ne zabezpečiť, aby poskytovateľ prístupu a prevádzkovatelia sietí plánujúci stavebné práce mali spravodlivú príležitosť na náhradu svojich nákladov na poskytovanie prístupu k svojej fyzickej infraštruktúre alebo koordináciu svojich plánovaných stavebných prác. Mali by sa pri tom zohľadniť všetky špecifické vnútroštátne podmienky, všetky zavedené tarifné štruktúry a každé predchádzajúce uloženie opravných prostriedkov národnými regulačnými orgánmi. Orgán na riešenie sporov by mal zároveň zohľadniť vplyv požadovaného vstupu alebo koordinácie stavebných prác na podnikateľský plán poskytovateľa prístupu alebo prevádzkovateľa sietí plánujúcich stavebné práce vrátane investícií, ktoré vynaložili alebo plánujú vynaložiť, najmä investícií do fyzickej infraštruktúry, na ktorú sa žiadosť vzťahuje.
58. Aby sa predišlo omeškaniam pri zavádzaní siete, vnútroštátny orgán na riešenie sporov by mal spor vyriešiť čo najskôr a v každom prípade najneskôr do štyroch mesiacov od prijatia žiadosti o riešenie sporu v prípade sporov o prístupe k existujúcej fyzickej infraštruktúre a do dvoch mesiacov, pokiaľ sa spor týka transparentnosti v súvislosti s fyzickou infraštruktúrou, koordinácie plánovaných stavebných prác a transparentnosti týkajúcej sa plánovaných stavebných prác. Medzi výnimočné okolnosti odôvodňujúce omeškanie pri riešení sporu by mohli patriť skutočnosti mimo kontroly orgánov na riešenie sporov, ako sú nedostatočné informácie alebo dokumentácia, ktoré sú potrebné na prijatie rozhodnutia, a to vrátane stanovísk príslušných orgánov, s ktorými treba konzultovať, alebo vysoká úroveň zložitosti spisu.
59. Ak vzniknú spory týkajúce sa prístupu k fyzickej infraštruktúre, plánovaných stavebných prác alebo informácií o nich na účely zavádzania vysokokapacitných sietí, orgán na riešenie sporov by mal mať právomoc tieto spory vyriešiť vydaním záväzného rozhodnutia. Rozhodnutiami takéhoto orgánu by v žiadnom prípade nemala byť dotknutá možnosť ktorejkoľvek strany predložiť prípad súdu alebo uplatniť predchádzajúci alebo súbežný zmierovací mechanizmus na formálne riešenie sporu, ktorý by mohol mať formu mediácie alebo ďalšieho kola výmen.
60. V súlade so zásadou subsidiarity by týmto nariadením nemala byť dotknutá možnosť členských štátov prideliť regulačné úlohy orgánom, ktoré sa najlepšie hodia na ich plnenie, v súlade s vnútroštátnym ústavným systémom pridelovania kompetencií a právomocí a požiadavkami stanovenými v tomto nariadení. Na zníženie administratívnej záťaže by členské štáty mali mať možnosť vymenovať existujúci orgán alebo zachovať príslušné orgány, ktoré sa už vymenovali v zmysle smernice 2014/61/EÚ. Informácie o úlohách pridelených príslušnému orgánu alebo orgánom by sa mali uverejniť prostredníctvom jednotného informačného miesta a oznámiť Komisii, pokiaľ sa tak neurobilo v zmysle smernice 2014/61/EÚ. Diskrečná právomoc, ktorú si členské štáty ponechávajú na pridelenie funkcií jednotného informačného miesta viac ako jednému príslušnému orgánu, by nemala mať vplyv na schopnosť týchto miest účinne vykonávať tieto funkcie.

61. Určený vnútroštátny orgán na riešenie sporov a príslušný orgán vykonávajúci funkcie jednotného informačného miesta by mali zabezpečovať neustrannosť, nezávislosť a štrukturálne oddelenie voči zúčastneným stranám, pričom by mali vykonávať svoje právomoci neustranne, transparentne a včas; a mali by mať primerané právomoci a prostriedky.
62. Členské štáty by mali stanoviť vhodné, účinné, primerané a odrádzajúce sankcie v prípade nedodržiavania tohto nariadenia alebo záväzného rozhodnutia prijatého príslušnými orgánmi, a to aj v takých prípadoch, keď prevádzkovateľ siete alebo subjekt verejného sektora úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti poskytuje zavádzajúce, nesprávne alebo neúplné informácie prostredníctvom jednotného informačného miesta.
63. Keďže ciele tohto nariadenia zamerané na uľahčenie zavádzania fyzických infraštruktúr vhodných pre vysokokapacitné siete v celej Únii spôsobom, ktorým sa podporí jednotný trh, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov z dôvodu pretrvávajúcich rozdielnych prístupov, ako aj pomalej a neefektívnej transpozície smernice 2014/61/EÚ, avšak z dôvodu rozsahu zavádzaní siete a požadovaných investícií ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 ZEÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (63b) Týmto nariadením nie je dotknutá zodpovednosť členských štátov za ochranu svojej národnej bezpečnosti ani ich právomoc chrániť iné základné funkcie štátu, najmä pokiaľ ide o verejnú bezpečnosť, územnú celistvosť a udržiavanie verejného poriadku. V súlade s tým by sa výnimky z tohto nariadenia v súvislosti s takýmito záležitosťami mali považovať za riadne odôvodnené a primerané.
64. Týmto nariadením sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú zásady uznané Chartou základných práv Európskej únie, pričom cieľom tohto nariadenia je najmä zabezpečiť úplné rešpektovanie práva na súkromný život a ochranu obchodného tajomstva, slobody podnikania, práva vlastniť majetok a práva na účinný prostriedok nápravy. Toto nariadenie sa má uplatňovať v súlade s uvedenými právami a zásadami.
65. Toto nariadenie obsahuje ustanovenia, ktoré sa týkajú všetkých predmetných oblastí, na ktoré sa vzťahuje smernica 2014/61/EÚ, ktorá by sa preto mala zrušiť.

66. Cieľom obdobia 24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti do začiatku uplatňovania je poskytnúť členským štátom dostatočný čas na zabezpečenie toho, aby ich vnútroštátne právne predpisy neobsahovali žiadne prekážky pre jednotné a účinné uplatňovanie tohto nariadenia. V prípade malých obcí s menej ako 3 500 obyvateľmi môžu členské štáty v súlade s podmienkami tohto nariadenia stanoviť, že lehota na poskytovanie informácií o žiadostiach o prístup k fyzickej infraštruktúre sa predĺži o ďalších 12 mesiacov. Toto obdobie 24 mesiacov nemá vplyv na osobitné pravidlá o oneskorenom uplatňovaní osobitných ustanovení, ktoré sú uvedené v tomto nariadení. Členské štáty majú do začiatku uplatňovania tohto nariadenia zrušiť vnútroštátne ustanovenia, ktoré sa s ním prekrývajú alebo mu odporujú. Pokiaľ ide o prijímanie nových právnych predpisov počas tohto obdobia, z článku 4 ods. 3 ZEÚ vyplýva členským štátom povinnosť lojálnej spolupráce, aby neprijímali opatrenia, ktoré by boli v rozpore s perspektívnymi právnymi pravidlami Únie,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Cieľom tohto nariadenia je uľahčiť a stimulovať rozširovanie vysokokapacitných sietí podporou spoločného využívania existujúcej fyzickej infraštruktúry a umožnením efektívnejšieho zavádzania novej fyzickej infraštruktúry, aby sa takéto siete mohli rýchlejšie rozšíriť pri vynaložení nižších nákladov.
2. Ak je niektoré ustanovenie tohto nariadenia v rozpore s ustanoveniami smernice (EÚ) 2018/1972 alebo smernice 2002/77/ES, príslušné ustanovenia uvedených smerníc majú prednosť.
3. Týmto nariadením sa stanovujú minimálne požiadavky na dosiahnutie cieľov stanovených v odseku 1. Členské štáty môžu zachovať alebo zaviesť pravidlá v súlade s právom Únie, ktoré sú prísnejšie alebo podrobnejšie ako uvedené minimálne požiadavky, ak slúžia na podporu spoločného využívania existujúcej fyzickej infraštruktúry alebo umožňujú efektívnejšie zavádzanie novej fyzickej infraštruktúry.
4. Odchylne od odseku 3 členské štáty nezachovávajú ani nezavádzajú pravidlá, ktoré sú prísnejšie alebo podrobnejšie ako pravidlá ustanovené v článku 3 ods. 3 písm. a) až e), článku 3 ods. 6, článku 4 ods. 5 druhom pododseku, článku 5 ods. 2 druhom pododseku, článku 5 ods. 4, článku 6 ods. 2 a článku 8 ods. 7 a 8.
5. Týmto nariadením nie je dotknutá zodpovednosť členských štátov za ochranu národnej bezpečnosti ani ich právomoc chrániť iné základné funkcie štátu vrátane zabezpečenia územnej celistvosti štátu a udržiavania verejného poriadku.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje vymedzenie pojmov v smernici (EÚ) 2018/1972, konkrétne vymedzenie pojmov „elektronická komunikačná sieť“, „vysokokapacitná sieť“, „verejná elektronická komunikačná sieť“, „koncový bod siete“, „pridružené prostriedky“, „koncový používateľ“, „bezpečnosť sietí a služieb“, „prístup“ a „prevádzkovateľ“.

Uplatňujú sa aj tieto vymedzenia pojmov:

1. „prevádzkovateľ siete“ je:
 - a) prevádzkovateľ, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 29 smernice (EÚ) 2018/1972;
 - b) podnik, ktorý poskytuje fyzickú infraštruktúru určenú na poskytovanie:
 - i) služieb výroby, prepravy alebo distribúcie:
 - plynu,
 - elektriny vrátane verejného osvetlenia,
 - vykurovania,
 - vody, ako aj zneškodňovania odpadových vôd a splaškov a kanalizačných systémov;
 - ii) dopravných služieb vrátane železníc, ciest, vrátane mestských ciest, prístavov a letísk;
2. „subjekt verejného sektora“ je štátny, regionálny alebo miestny orgán, verejnoprávny subjekt alebo združenie tvorené jedným alebo viacerými takýmito orgánmi alebo verejnoprávnymi subjektmi;

3. „verejnoprávne subjekty“ sú subjekty, ktoré majú všetky z týchto vlastností:

- a) sú zriadené na osobitný účel plniť potreby všeobecného záujmu, ktoré nemajú priemyselný ani obchodný charakter;
- b) majú právnu subjektivitu;
- c) sú úplne alebo z väčšej časti financované štátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými verejnoprávnymi subjektmi alebo ich riadenie podlieha dohľadu týchto orgánov alebo inštitúcií, alebo majú správnu, riadiacu alebo dozornú radu, ktorej nadpolovičnú väčšinu členov vymenúvajú štátne, regionálne alebo miestne orgány alebo iné verejnoprávne subjekty;

4. „fyzická infraštruktúra“ je:

- a) akýkoľvek prvok siete, ktorý má slúžiť na zavedenie iných prvkov siete bez toho, aby sa sám stal jej aktívnym prvkom, ako sú rúry, stožiare, káblovody, kontrolné komory, vstupné šachty, rozvodné skrine, inštalácie antén, veže a stĺpy, ako aj budovy vrátane striech alebo častí fasád, vstupy do budov, a každé ďalšie aktívum, ktoré by mohlo slúžiť na zavedenie prvkov siete, vrátane pouličného zariadenia, ako sú stožiare verejného osvetlenia, dopravné značky, mýtné brány, semaforey, pútače, autobusové a električkové zastávky a stanice metra a železničné stanice;
- b) ak nejde o súčasť siete a infraštruktúra je vo vlastníctve alebo pod kontrolou subjektov verejného sektora: budovy vrátane striech alebo častí fasád, vstupy do budov, a každé ďalšie aktívum, ktoré by mohlo slúžiť na zavedenie prvkov siete, vrátane pouličného zariadenia, ako sú stožiare verejného osvetlenia, dopravné značky, mýtné brány, semaforey, pútače, autobusové a električkové zastávky a stanice metra a železničné stanice.

Káble vrátane nenasvieteného vlákna, ako aj prvky sietí, ktoré sa používajú na zásobovanie vodou určenou na ľudskú spotrebu v zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2184¹⁷, nie sú fyzickou infraštruktúrou v zmysle tohto nariadenia;

5. „stavebné práce“ je každý výsledok výstavby alebo stavebnoinžinierskych prác ako celku, ktorý sám osebe stačí na to, aby plnil ekonomickú alebo technickú funkciu, a ktorý zahŕňa jeden alebo niekoľko prvkov fyzickej infraštruktúry;

6. „fyzická infraštruktúra v budove“ je fyzická infraštruktúra alebo inštalácie na mieste koncového používateľa vrátane prvkov v spoločnom vlastníctve určené na zavedenie káblových a/alebo bezdrôtových prístupových sietí, ak sú takéto prístupové siete schopné poskytovať elektronické komunikačné služby a spojiť prístupový bod budovy s koncovým bodom siete, alebo, v tých členských štátoch, v ktorých je povolené umiestniť koncový bod siete mimo obydli koncového používateľa, až k fyzickému bodu, v ktorom sa koncový používateľ pripája k verejnej sieti.

7. „optické vedenie v budove“ sú káble z optických vlákien na mieste koncového používateľa vrátane prvkov v spoločnom vlastníctve určené na poskytovanie elektronických komunikačných služieb a spájajú prístupový bod budovy s koncovým bodom siete, alebo, v tých členských štátoch, v ktorých je povolené umiestniť koncový bod siete mimo obydli koncového používateľa, až k fyzickému bodu, v ktorom sa koncový používateľ pripája k verejnej sieti.

8. „optická fyzická infraštruktúra v budove“ je fyzická infraštruktúra v budove určená na zavedenie prvkov optických vlákien;

9. „významná obnova“ sú stavebné práce na mieste koncového používateľa, ktoré zahŕňajú štrukturálne zmeny celej fyzickej infraštruktúry v budove alebo jej značnej časti a ktoré si v súlade s vnútroštátnym právom vyžadujú stavebné povolenie;

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2184 zo 16. decembra 2020 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (Ú. v. EÚ L 435, 23.12.2020, s. 1).

10. „povolenie“ je explicitné alebo implicitné rozhodnutie príslušného orgánu alebo súbor rozhodnutí jedného alebo viacerých príslušných orgánov, ktoré sa požadujú podľa vnútroštátneho práva a ktoré sa prijali súčasne alebo postupne a ktoré podnik potrebuje na realizáciu výstavby alebo stavebnoinžinierskych prác potrebných na zavedenie prvkov vysokokapacitných sietí;
11. „prístupový bod budovy“ je fyzický bod vnútri alebo mimo budovy, ku ktorému má jednoduchý prístup viacero podnikov poskytujúcich verejné elektronické komunikačné siete alebo oprávnených na ich poskytovanie a prostredníctvom ktorého sa možno napojiť na optickú fyzickú infraštruktúru v budove.
12. „práva vstupu“ sú práva uvedené v článku 43 ods. 1 smernice (EÚ) 2018/1972 udelené prevádzkovateľovi na inštaláciu zariadení na verejnom alebo súkromnom majetku, nad ním alebo pod ním na zavedenie vysokokapacitnej siete a pridružených prostriedkov.

Článok 3

Prístup k existujúcej fyzickej infraštruktúre

1. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, všetky subjekty verejného sektora, ktoré vlastnia alebo kontrolujú fyzickú infraštruktúru, a všetci prevádzkovatelia sietí vyhovejú po písomnej žiadosti prevádzkovateľa všetkým odôvodneným žiadostiam o prístup k tejto fyzickej infraštruktúre za spravodlivých a primeraných podmienok vrátane ceny na účely zavádzania prvkov vysokokapacitných sietí alebo pridružených prostriedkov. Subjekty verejného sektora, ktoré vlastnia alebo kontrolujú fyzickú infraštruktúru, vyhovejú všetkým odôvodneným žiadostiam o prístup aj za nediskriminačných podmienok. V týchto písomných žiadostiach sa spresnia prvky fyzickej infraštruktúry, v súvislosti s ktorými sa žiada o prístup, vrátane konkrétneho časového rámca. Členské štáty môžu stanoviť podrobné požiadavky na tieto žiadosti.
2. Pri určovaní spravodlivých a primeraných podmienok udeľovania prístupu vrátane cien prevádzkovatelia sietí a subjekty verejného sektora, ktoré vlastnia alebo kontrolujú fyzickú infraštruktúru, v relevantných prípadoch zohľadňujú aspoň:

- a) existujúce zmluvy a obchodné podmienky dohodnuté medzi prevádzkovateľmi, ktorí žiadajú o prístup, a prevádzkovateľmi sietí alebo verejnými orgánmi poskytujúcimi prístup k fyzickým infraštruktúram;
- b) potrebu zabezpečiť, aby mal poskytovateľ prístupu vrátane poskytovateľov pridružených prostriedkov spravodlivú príležitosť na náhradu nákladov, ktoré mu vznikli pri poskytnutí prístupu k svojej fyzickej infraštruktúre, a to so zreteľom na konkrétne vnútroštátne podmienky, obchodné modely a všetky zavedené tarifné štruktúry s cieľom zabezpečiť spravodlivú príležitosť na náhradu nákladov. V prípade elektronických komunikačných sietí sa zároveň zohľadnia všetky nápravné prostriedky, ktoré uložili národné regulačné orgány;
- c) dosah požadovaného prístupu na podnikateľský plán poskytovateľa prístupu vrátane investícií do fyzickej infraštruktúry, ku ktorej sa žiada prístup, ako aj potreba zabezpečiť, aby poskytovateľ prístupu dosiahol spravodlivú návratnosť svojej investície, ktorá odráža príslušné trhové podmienky, a – najmä v prípade podnikov poskytujúcich primárne vežovú infraštruktúru a ponúkajúcich fyzický prístup viac ako jednému podniku, ktorý poskytuje verejné elektronické siete alebo ktorý je oprávnený na ich poskytovanie –, ich rôzne obchodné modely;

V osobitnom prípade prístupu k fyzickej infraštruktúre prevádzkovateľov môžu orgány na urovnávanie sporov pri určovaní spravodlivých a primeraných podmienok udelenia prístupu vrátane cien po prípadnom zohľadnení usmernení stanovených v súlade s odsekom 9 zvážiť tieto faktory:

- ekonomická životaschopnosť týchto investícií na základe ich rizikového profilu,
- akýkoľvek harmonogram návratnosti investícií,
- všetky vplyvy prístupu na hospodársku súťaž na nižšej úrovni trhu a následne na ceny a návratnosť investícií,
- všetky odpisy aktív siete v čase žiadosti o prístup,

- každý obchodný prípad podporujúci investície v čase ich vynaloženia, najmä investície do fyzických infraštruktúr využívaných na poskytovanie pripojiteľnosti a
- každá možnosť predtým poskytovaná uchádzačovi o prístup na účely spoločného investovania do zavádzania fyzickej infraštruktúry, najmä v zmysle článku 76 smernice (EÚ) 2018/1972, alebo spoločného zavádzania.

3. Prevádzkovatelia sietí a subjekty verejného sektora, ktoré vlastnia alebo kontrolujú fyzickú infraštruktúru, môžu odmietnuť prístup k fyzickej infraštruktúre na základe jednej alebo viacerých z týchto podmienok:

- a) nedostatočná technická vhodnosť fyzickej infraštruktúry, ku ktorej sa žiada o prístup, na zavedenie akýchkoľvek prvkov vysokokapacitných sietí podľa odseku 1;
- b) nedostatočný priestor na zavedenie prvkov vysokokapacitných sietí alebo pridružených prostriedkov uvedených v odseku 1, a to aj po zohľadnení budúcich potrieb poskytovateľa prístupu na priestor, ktoré dostatočne preukáže, napríklad verejne dostupnými investičnými plánmi alebo prahovou hodnotou povolenej kapacity ako percentuálneho podielu celkovej kapacity;
- c) existencia opodstatnených dôvodov týkajúcich sa bezpečnosti, národnej bezpečnosti a verejného zdravia;
- d) existencia riadne opodstatnených dôvodov týkajúcich sa integrity a bezpečnosti akejkoľvek siete, najmä kritickej vnútroštátnej infraštruktúry;
- e) existencia riadne opodstatneného rizika závažného rušenia plánovaných elektronických komunikačných služieb poskytovaním iných služieb prostredníctvom tej istej fyzickej infraštruktúry; alebo
- f) dostupnosť udržateľných alternatívnych prostriedkov pasívneho veľkoobchodného fyzického prístupu k elektronickým komunikačným sieťam vrátane prístupu k nenasvietenému vláknu alebo uvoľneného prístupu k optickému vláknu, ktoré poskytuje ten istý prevádzkovateľ siete a ktoré sú vhodné na poskytovanie vysokokapacitných sietí za predpokladu, že sa tento prístup poskytuje za spravodlivých a primeraných podmienok.

Členské štáty môžu stanoviť, že prevádzkovatelia sietí a subjekty verejného sektora, ktoré vlastnia alebo kontrolujú fyzickú infraštruktúru, môžu odmietnuť prístup ku konkrétnej fyzickej infraštruktúre, ak sú dostupné udržateľné alternatívne prostriedky nediskriminačného otvoreného veľkoobchodného prístupu k vysokokapacitným komunikačným sieťam, ktoré poskytuje ten istý prevádzkovateľ siete alebo ten istý verejný subjekt, za predpokladu, že:

- i. takéto alternatívne prostriedky veľkoobchodného prístupu sa ponúkajú za spravodlivých a primeraných podmienok; a
- ii. projekt zavádzania žiadajúceho prevádzkovateľa sa týka rovnakej oblasti pokrytia a neexistuje žiadna iná optická sieť s dovedením vlákna do priestorov koncového používateľa (FttP), ktorou by sa obsluhovala táto oblasť pokrytia.

V prípade odmietnutia poskytnúť prístup prevádzkovateľ siete alebo subjekt verejného sektora, ktorý vlastní alebo kontroluje fyzickú infraštruktúru, čo najskôr, najneskôr však do dvoch mesiacov od dátumu prijatia úplnej žiadosti o prístup, písomne oznámi žiadateľovi o prístup konkrétne a podrobné dôvody takéhoto odmietnutia, s výnimkou kritickej vnútroštátnej infraštruktúry vymedzenej vo vnútroštátnom práve, pre ktorú sa konkrétne a podrobné dôvody pri oznámení odmietnutia žiadateľovi nevyžadujú.

4. Členské štáty môžu zriaďiť alebo určiť orgán na koordináciu žiadostí o prístup k fyzickej infraštruktúre, ktorú vlastnia alebo kontrolujú subjekty verejného sektora, poskytovanie právnej a technickej podpory prostredníctvom rokovania o podmienkach prístupu, ako aj na uľahčenie poskytovania informácií prostredníctvom jednotného informačného miesta uvedeného v článku 10.

5. Na fyzickú infraštruktúru, na ktorú sa už vzťahujú povinnosti prístupu uložené národnými regulačnými orgánmi v zmysle smernice (EÚ) 2018/1972 alebo inými príslušnými orgánmi, alebo ktoré vyplývajúce z uplatňovania pravidiel štátnej pomoci Únie, sa nevzťahujú povinnosti stanovené v odsekoch 1, 2 a 3, pokiaľ platia uvedené povinnosti prístupu.

6. Subjekty verejného sektora, ktoré vlastnia alebo kontrolujú fyzickú infraštruktúru alebo určité kategórie fyzických infraštruktúr, nemusia odseky 1, 2 a 3 uplatňovať na túto fyzickú infraštruktúru alebo kategórie budov z dôvodov architektonického, historického, náboženského alebo environmentálneho významu, alebo z dôvodov verejnej bezpečnosti, obrany, bezpečnosti a ochrany zdravia. Členské štáty takúto fyzickú infraštruktúru alebo kategórie fyzických infraštruktúr na svojich územiach určia na základe náležite odôvodnených a primeraných dôvodov. Zoznam kategórií fyzických infraštruktúr a kritériá uplatňované na ich určovanie sa uverejňujú prostredníctvom jednotného informačného miesta.

7. Prevádzkovatelia majú právo ponúkať prístup k svojej fyzickej infraštruktúre na účely zavádzania iných sietí, než sú elektronické komunikačné siete alebo pridružené prostriedky.

8. Týmto článkom nie je dotknuté vlastnícke právo vlastníka fyzickej infraštruktúry, ak prevádzkovateľ siete alebo subjekt verejného sektora nie je vlastníkom, ani vlastnícke právo akejkoľvek inej tretej strany, ako sú vlastníci pozemkov a vlastníci súkromného majetku, ani prípadné práva nájomcov.

9. Členské štáty môžu k uplatňovaniu tohto článku vypracovať usmernenia.

Článok 4

Transparentnosť týkajúca sa fyzickej infraštruktúry

1. Na účely žiadosti o prístup k fyzickej infraštruktúre v súlade s článkom 3 musí mať každý prevádzkovateľ na požiadanie právo na prístup prostredníctvom jednotného informačného miesta v elektronickom formáte k týmto minimálnym informáciám o existujúcej fyzickej infraštruktúre:

- a) georeferenčná poloha a trasa;
- b) typ a aktuálne využitie infraštruktúry;
- c) kontaktné miesto.

Takéto minimálne informácie musia byť prístupné za primeraných, nediskriminačných a transparentných podmienok a v každom prípade najneskôr 15 pracovných dní od podania žiadosti o informácie. V riadne odôvodnených prípadoch sa lehota môže predĺžiť o 15 pracovných dní. Prevádzkovatelia žiadajúci o prístup sú informovaní o novej lehote prostredníctvom jednotného informačného miesta.

Každý prevádzkovateľ žiadajúci o prístup k informáciám v zmysle tohto článku uvedie oblasť, v ktorej plánuje zaviesť prvky vysokokapacitných sietí alebo pridružených prostriedkov.

Prístup k minimálnym informáciám možno obmedziť alebo zamietnuť len vtedy, ak je to potrebné v záujme bezpečnosti určitých budov, ktoré vlastní alebo kontrolujú subjekty verejného sektora, bezpečnosti sietí a ich integrity, národnej bezpečnosti, bezpečnosti vnútroštátnej kritickej infraštruktúry, verejného zdravia alebo bezpečnosti, ak sa na fyzické infraštruktúry nevzťahujú povinnosti týkajúce sa prístupu podľa článku 3 ods. 6, alebo z dôvodu zachovania dôvernosti alebo pracovného a obchodného tajomstva.

2. Prevádzkovatelia sietí a subjekty verejného sektora sprístupňujú prostredníctvom jednotného informačného miesta v elektronickom formáte minimálne informácie uvedené v odseku 1, pričom táto povinnosť sa začína uplatňovať najneskôr po uplynutí 24 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. Prevádzkovatelia sietí a subjekty verejného sektora za rovnakých podmienok urýchlene sprístupnia každú aktualizáciu týchto informácií a všetky nové minimálne informácie uvedené v odseku 1. V prípade, že prevádzkovatelia sietí alebo subjekty verejného sektora nesplnia povinnosť stanovenú v odseku 1, príslušné orgány môžu požiadať o sprístupnenie chýbajúcich informácií uvedených v odseku 1 v elektronickom formáte prostredníctvom jednotného informačného miesta do 15 pracovných dní od doručenia žiadosti bez toho, aby bola dotknutá možnosť členských štátov uložiť sankcie prevádzkovateľom sietí a subjektom verejného sektora, ktoré vlastní alebo kontrolujú fyzickú infraštruktúru za nesplnenie tejto povinnosti.

3. Prevádzkovatelia sietí a subjekty verejného sektora na základe osobitnej žiadosti prevádzkovateľa vyhovejú odôvodneným žiadostiam o prieskumy konkrétnych prvkov ich fyzickej infraštruktúry na mieste. V tejto žiadosti sa uvedú prvky fyzickej infraštruktúry, ktorých sa zavádzanie prvkov vysokokapacitných sietí alebo pridružených prostriedkov týka. Prieskumy špecifikovaných prvkov fyzickej infraštruktúry na mieste sa povolia za primeraných, nediskriminačných a transparentných podmienok do jedného mesiaca odo dňa prijatia žiadosti, pričom podliehajú obmedzeniam stanoveným v odseku 1 štvrtom pododseku. Členské štáty môžu stanoviť podrobné požiadavky na takéto žiadosti.

4. Členské štáty môžu rozhodnúť, že odseky 1, 2 a 3 sa z bezpečnostných dôvodov neuplatňujú na celú kritickú vnútroštátnu infraštruktúru, ako sa vymedzuje vo vnútroštátnom práve, alebo jej časti.

5. Odseky 1, 2 a 3 sa neuplatňujú:

- a) v prípade fyzickej infraštruktúry, ktorá nie je technicky vhodná na zavedenie vysokokapacitných sietí alebo pridružených prostriedkov; alebo
- b) v osobitných prípadoch, ak by povinnosť poskytnúť informácie o určitých typoch existujúcej fyzickej infraštruktúry v zmysle odseku 1 prvého pododseku bola neprimeraná, a to na základe analýzy nákladov a prínosov, ktorú vykonali členské štáty, a po konzultácii so zainteresovanými stranami. alebo
- c) ak fyzické infraštruktúry nepodliehajú povinnostiam týkajúcim sa prístupu v súlade s článkom 3 ods. 6.

Odôvodnenie, kritériá a podmienky uplatňovania takýchto výnimiek sa uverejňujú prostredníctvom jedného informačného miesta.

6. Prevádzkovatelia, ktorí získajú prístup k informáciám v zmysle tohto článku, prijímú primerané opatrenia, ktorými sa zabezpečí zachovanie dôvernosti a pracovného a obchodného tajomstva.

Článok 5

Koordinácia stavebných prác

1. Subjekty verejného sektora, ktoré vlastnia alebo kontrolujú fyzickú infraštruktúru, a všetci prevádzkovatelia sietí majú právo prerokovať s prevádzkovateľmi dohody o koordinácii stavebných prác, a to aj rozdelenie nákladov, na účely zavádzania prvkov vysokokapacitných sietí alebo pridružených prostriedkov.

2. Subjekty verejného sektora, ktoré vlastní alebo kontrolujú fyzickú infraštruktúru, a všetci prevádzkovatelia sietí, ktorí priamo alebo nepriamo vykonávajú alebo plánujú vykonať stavebné práce plne alebo čiastočne financované z verejných prostriedkov, vyhovejú každej odôvodnenej písomnej žiadosti prevádzkovateľov o koordináciu týchto stavebných prác za transparentných a nediskriminačných podmienok na účely zavádzania prvkov vysokokapacitných sietí alebo pridružených prostriedkov. Členské štáty môžu stanoviť podrobné požiadavky na takúto žiadosť vrátane prípadov čiastočného financovania.

Takýmto žiadostiam sa vyhovie, pokiaľ sú splnené tieto kumulatívne podmienky:

- a) prevádzkovateľovi siete, ktorý pôvodne plánoval stavebné práce, tým nevzniknú nenávratné dodatočné náklady vrátane nákladov vyplývajúcich z dodatočného omeškania, a to bez toho, aby bola dotknutá možnosť dohody o rozdelení nákladov medzi dotknutými stranami;
- b) prevádzkovateľ siete pôvodne plánujúci stavebné práce má naďalej kontrolu nad koordináciou prác;
- c) žiadosť o koordináciu sa podá čo najskôr a, ak je potrebné povolenie, aspoň dva mesiace pred predložením konečného projektu príslušným orgánom na účely udeľovania povolenia.

3. Žiadosť o koordináciu stavebných prác, ktorú podnik poskytujúci verejné elektronické komunikačné siete alebo oprávnený na ich poskytovanie predloží podniku poskytujúcemu verejné elektronické komunikačné siete alebo oprávnenému na ich poskytovanie sa môže považovať za neprimeranú, ak sú splnené obe tieto podmienky:

- a) žiadosť sa týka oblasti, na ktorú sa vzťahuje jedna z týchto podmienok:
 - i) prognóza dosahu širokopásmových sietí vrátane vysokokapacitných sietí v zmysle článku 22 ods. 1 smernice (EÚ) 2018/1972;
 - ii) výzva na vyjadrenie zámeru zaviesť vysokokapacitné siete v zmysle článku 22 ods. 3 smernice (EÚ) 2018/1972;
 - iii) verejná konzultácia pri uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Únie;

- b) žiadajúci podnik nevyjadril svoj zámer zaviesť vysokokapacitné siete v oblasti uvedenej v písmene a) v rámci žiadneho z najnovších postupov uvedených v danom písmene, ktoré sa vzťahujú na obdobie, počas ktorého sa podáva žiadosť o koordináciu.

Ak sa žiadosť o koordináciu považuje za neprimeranú na základe prvého **pododseku**, podnik poskytujúci verejné elektronické komunikačné siete alebo oprávnený na ich poskytovanie, ktorý zamietol koordináciu stavebných prác, zavedie fyzickú infraštruktúru s dostatočnou kapacitou v záujme uspokojenia možných budúcich primeraných potrieb prístupu tretích strán.

4. Členské štáty môžu rozhodnúť, že odseky 2 a 3 sa neuplatňujú na typy stavebných prác s obmedzeným rozsahom, napríklad z hľadiska hodnoty, veľkosti alebo trvania, alebo v prípade kritickej vnútroštátnej infraštruktúry. Členské štáty na základe náležite odôvodnených a primeraných dôvodov určia druh stavebných prác, ktoré sa považujú za obmedzené v rozsahu alebo ktoré sa na základe práva Únie alebo vnútroštátneho práva týkajú kritickej vnútroštátnej infraštruktúry. Informácie o takýchto typoch stavebných prác sa zverejnia prostredníctvom jednotného informačného miesta. Členské štáty sa môžu rozhodnúť nezverejňovať informácie týkajúce sa kritickej vnútroštátnej infraštruktúry.

5. Členské štáty môžu k uplatňovaniu tohto článku vypracovať usmernenia.

Článok 6

Transparentnosť týkajúca sa plánovaných stavebných prác

1. V záujme žiadosti o koordináciu stavebných prác podľa článku 5 ods. 2 každý prevádzkovateľ siete sprístupní prostredníctvom jednotného informačného miesta v elektronickom formáte tieto minimálne informácie:

- a) georeferenčná poloha a druh prác;
- b) prvky dotknutej fyzickej infraštruktúry;
- c) odhadované dátum začatia prác a ich trvanie;

- d) v príslušných prípadoch predpokladaný dátum predloženia konečného projektu príslušným orgánom na účely udelenia povolenia;
- e) kontaktné miesto.

Prevádzkovateľ siete zabezpečí, aby informácie uvedené v prvom pododseku o plánovaných stavebných prácach týkajúcich sa jeho fyzickej infraštruktúry boli správne a aktuálne a aby sa bezodkladne sprístupnili prostredníctvom jednotného informačného miesta. Musí sa to vykonať hneď, ako má prevádzkovateľ siete uvedené informácie k dispozícii, a v každom prípade, ak sa plánuje povolenie, najneskôr do troch mesiacov pred prvým podaním žiadosti o povolenie príslušným orgánom.

S cieľom uľahčiť dohody o koordinácii stavebných prác pri výstavbe alebo obnove mestských ciest alebo chodníkov vo vlastníctve alebo pod kontrolou subjektov verejného sektora tieto subjekty sprístupnia prostredníctvom jednotného informačného miesta a v elektronickom formáte informácie uvedené v prvom pododseku. Informácie sa v každom prípade sprístupnia hneď, ako ich má subjekt verejného sektora k dispozícii, a ak sa požiada o povolenie, najneskôr do troch mesiacov pred prvým podaním žiadosti o povolenie príslušným orgánom.

Prevádzkovatelia majú na požiadanie právo na prístup k minimálnym informáciám uvedeným v prvom pododseku v elektronickej podobe, a to prostredníctvom jednotného informačného miesta. V žiadosti o prístup k informáciám musí byť uvedená dotknutá oblasť, v ktorej žiadajúci prevádzkovateľ plánuje zaviesť prvky vysokokapacitných sietí alebo pridružené prostriedky. Požadované informácie sa poskytnú do 15 pracovných dní odo dňa prijatia žiadosti o informácie za primeraných, nediskriminačných a transparentných podmienok. V riadne odôvodnených prípadoch sa lehota môže predĺžiť o 15 pracovných dní. Prístup k minimálnym informáciám možno obmedziť alebo zamietnuť len v takom rozsahu, ktorý je potrebný v záujme bezpečnosti sietí vrátane kritickej infraštruktúry, a ich integrity, národnej bezpečnosti, verejného zdravia alebo bezpečnosti a zachovania dôvernosti alebo pracovného a obchodného tajomstva.

2. Členské štáty môžu rozhodnúť, že odsek 1 sa neuplatňuje na informácie o typoch stavebných prác, ktoré sú obmedzené v rozsahu, napríklad z hľadiska hodnoty, veľkosti alebo trvania, alebo v prípade kritickej vnútroštátnej infraštruktúry, alebo z dôvodu verejnej bezpečnosti, národnej bezpečnosti alebo núdzovej situácie. Členské štáty na základe náležite odôvodnených a primeraných dôvodov určia typy stavebných prác, ktoré by sa považovali za obmedzené v rozsahu alebo ktoré sa týkajú vnútroštátnej kritickej infraštruktúry, ako aj núdzový stav alebo dôvody národnej bezpečnosti, ktoré by odôvodňovali oslobodenie od povinnosti poskytovať informácie. Informácie o takýchto typoch stavebných prác vylúčených z povinností týkajúcich sa transparentnosti sa zverejnia prostredníctvom jednotného informačného miesta. Členské štáty sa môžu rozhodnúť nezverejňovať informácie týkajúce sa kritickej vnútroštátnej infraštruktúry.

Článok 7

Postup udeľovania povolení a práv vstupu

1. Príslušné orgány nenáležite neobmedzujú zavádzanie žiadneho prvku vysokokapacitných sietí ani pridružených prostriedkov, ani takémuto zavádzaniu nezabraňujú. Členské štáty vyvinú maximálne úsilie na uľahčenie toho, aby na celom svojom území dosiahli jednotnosť všetkých pravidiel upravujúcich podmienky a postupy uplatniteľné na udeľovanie povolení a práv vstupu, ktoré sú potrebné na zavádzanie prvkov vysokokapacitných sietí alebo pridružených prostriedkov, a to bez toho, aby bolo dotknuté právo členských štátov zachovať svoje pravidlá a záruky ochrany verejnej bezpečnosti.
2. Príslušné orgány prostredníctvom jednotného informačného miesta sprístupnia v elektronickom formáte všetky informácie o podmienkach a postupoch uplatniteľných na udeľovanie povolení a práv vstupu, ktoré sa udeľujú administratívnymi postupmi, a to aj všetky informácie o výnimkách týkajúcich sa niektorých alebo všetkých povolení alebo práv vstupu, ktoré sa požadujú v zmysle vnútroštátneho práva alebo práva Únie.
3. Príslušné orgány zabezpečia, aby prevádzkovatelia mohli prostredníctvom jednotného informačného miesta v elektronickom formáte predkladať žiadosti o povolenie alebo práva vstupu a získať informácie o stave svojej žiadosti. Členské štáty môžu upresniť podrobné postupy získavania informácií.

4. vypúšťa sa

5. Príslušné orgány udelia alebo zamietnu povolenia iné ako tie o právo vstupu maximálne do štyroch mesiacov odo dňa prijatia úplnej žiadosti o povolenie.

Príslušné orgány stanovujú úplnosť žiadostí o povolenie alebo o právo vstupu do 20 pracovných dní odo dňa prijatia žiadosti. Pokiaľ príslušné orgány v tejto lehote žiadateľa nevyzývajú, aby predložil akékoľvek chýbajúce informácie, žiadosť sa považuje za úplnú.

Prvým a druhým pododsekom nie sú dotknuté iné konkrétne lehoty ani povinnosti stanovené v súvislosti s riadnym vykonávaním daného postupu, ktoré sú uplatniteľné na postup udeľovania povolení, vrátane riadneho priebehu odvolacieho konania, v súlade s právom Únie alebo vnútroštátnym právom.

Príslušný orgán môže výnimočne a na základe opodstatnených dôvodov stanovených členským štátom predĺžiť lehotu štyroch mesiacov uvedenú prvom pododseku a v odseku 6. Akékoľvek predĺženie je čo najkratšie a nepresiahne 4 mesiace, okrem prípadov, kedy je to potrebné na dodržanie iných konkrétnych lehôt alebo povinností stanovených v súvislosti s riadnym vykonávaním daného postupu, ktoré sú uplatniteľné na postup udeľovania povolení, vrátane riadneho priebehu odvolacieho konania, v súlade s právom Únie alebo vnútroštátnym právom. Členské štáty stanovujú dôvody, ktoré opodstatňujú takéto predĺženie, a vopred ich uverejnia prostredníctvom jednotných informačných miest.

Každé zamietnutie povolenia alebo práva vstupu sa náležite odôvodní na základe objektívnych, transparentných, nediskriminačných a primeraných kritérií.

6. Odchyľne od článku 43 ods. 1 písm. a) smernice (EÚ) 2018/1972, ak sú na zavádzanie prvkov vysokokapacitných sietí alebo pridružených prostriedkov okrem povolení potrebné aj práva vstupu na, nad alebo pod verejný prípadne súkromný majetok s predchádzajúcim povolením vlastníka v súlade s vnútroštátnym právom, príslušné orgány udelia takéto práva vstupu do štyroch mesiacov odo dňa doručenia úplnej žiadosti s výnimkou prípadov vyvlastnenia.

7. vypúšťa sa

8. Členské štáty môžu v súlade s vnútroštátnym právom spresniť kategórie zavádzania prvkov vysokokapacitných sietí alebo pridružených prostriedkov, ktoré nepodliehajú žiadnemu postupu udeľovania povolení v zmysle tohto článku.

9. Členské štáty môžu okrem iného vyžadovať povolenie na zavedenie prvkov vysokokapacitných sietí alebo pridružených prostriedkov na budovách alebo lokalitách architektonického, historického, náboženského alebo environmentálneho významu chránených podľa vnútroštátneho práva, alebo ak je to potrebné v záujme verejnej bezpečnosti, bezpečnosti kritickej infraštruktúry alebo z environmentálnych dôvodov.

10. Povolenia iné ako práva vstupu, ktoré sú potrebné na zavádzanie prvkov vysokokapacitných sietí alebo pridružených prostriedkov, nepodliehajú žiadnym poplatkom ani úhradám nad rámec správnych poplatkov, ako sa stanovuje, *mutatis mutandis*, v článku 16 smernice (EÚ) 2018/1972.

Článok 8

Fyzická infraštruktúra v budove a optické vedenie v budove

1. Všetky novopostavené budovy alebo budovy prechádzajúce významnou obnovou vrátane viacbytových budov obsahujúcich prvky v spoločnom vlastníctve, na mieste koncového používateľa, pre ktoré boli podané žiadosti o stavebné povolenia po 24 mesiacoch odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, musia byť vybavené prístupovým bodom budovy, optickou fyzickou infraštruktúrou v budove a optickým vedením v budove vrátane pripojení až po koncové body siete, alebo, v tých členských štátoch, v ktorých je povolené umiestniť koncový bod siete mimo obydlija koncového používateľa, až k fyzickému bodu, v ktorom sa koncový používateľ pripája k verejnej sieti.

2. vypúšťa sa

3. Ak sa tým neúmerne nezvýšia náklady na renovačné práce a ak je to technicky uskutočniteľné, musia byť všetky budovy na miestach koncových používateľov vrátane ich prvkov v spoločnom vlastníctve, ktoré prechádzajú významnou obnovou v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 10 smernice 2010/31/EÚ, do 24 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia vybavené prístupovým bodom budovy, optickou fyzickou infraštruktúrou v budove a optickým vedením v budove vrátane pripojení až po koncové body siete, alebo, v tých členských štátoch, v ktorých je povolené umiestniť koncový bod siete mimo obydli koncového používateľa, až k fyzickému bodu, v ktorom sa koncový používateľ pripája k verejnej sieti.

4. Členské štáty prijímajú príslušné normy alebo technické špecifikácie, ktoré sú potrebné na vykonávanie odsekov 1 a 3, najneskôr 18 mesiacov po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Tieto normy alebo technické špecifikácie môžu zahŕňať:

- a) špecifikácie prístupového bodu v budove a špecifikácie optického rozhrania;
- b) špecifikácie káblov;
- c) špecifikácie zásuvky;
- d) špecifikácie rúr alebo mikrokáblovodov;
- e) technické špecifikácie potrebné na zabránenie rušeniu elektrickou kabelážou;
- f) minimálny polomer ohybu;
- g) technické špecifikácie pre inštaláciu kabeláže.

5. Budovy vybavené v súlade s týmto článkom sú na dobrovoľnom základe a v súlade s postupmi stanovenými členskými štátmi oprávnené získať značku „optická pripojiteľnosť“, ak sa členské štáty rozhodli zaviesť ju.

6. Členské štáty môžu zriadiť systémy certifikácie na účely preukazovania súladu s normami alebo technickými špecifikáciami uvedenými v odseku 4, ako aj v záujme uchádzania sa o získanie značky „optická pripojiteľnosť“, ktorá sa stanovuje v odseku 5. Členské štáty môžu podmieniť vydanie stavebných povolení uvedených v odsekoch 1 a 3 splnením noriem alebo technických špecifikácií uvedených v tomto odseku na základe technického projektu a prípadne podmieniť povolenie používať budovu na jej zamýšľaný účel po dokončení výstavby na základe certifikovaného skúšobného protokolu alebo podobného postupu stanoveného členskými štátmi, ktorý môže zahŕňať kontrolu budov alebo ich reprezentatívnej vzorky na mieste.

7. Odseky 1 a 3 sa neuplatňujú na určité kategórie budov, ak by bolo zabezpečenie súladu s danými odsekmi na základe objektívnych skutočností neprimerané z hľadiska nákladov pre jednotlivých vlastníkov alebo spoluvlastníkov. Členské štáty takéto kategórie budov určia na základe náležite odôvodnených a primeraných dôvodov.

8. Členské štáty môžu rozhodnúť, že odseky 1 a 3 sa neuplatňujú alebo sa uplatňujú s primeranými technickými prispôbeniami na určité druhy budov, ako sú napríklad osobitné kategórie pamiatok, historických budov, vojenských budov a budov využívaných na účely národnej bezpečnosti, ktoré sa vymedzujú vo vnútroštátnom práve. Členské štáty takéto kategórie budov určia na základe náležite odôvodnených a primeraných dôvodov. Informácie o takýchto kategóriách budov sa zverejnia prostredníctvom jednotného informačného miesta.

Článok 9

Prístup k fyzickej infraštruktúre v budove

1. Každý poskytovateľ verejných elektronických komunikačných sietí má právo rozšíriť na svoje náklady svoju sieť k prístupovému bodu budovy s výhradou odseku 3 prvého pododseku.

2. Každý poskytovateľ verejných elektronických komunikačných sietí má na účely zavedenia vysokokapacitných sietí právo na prístup ku každej existujúcej fyzickej infraštruktúre v budove, ak jej zdvojenie nie je technicky možné alebo nie je ekonomicky efektívne, s výhradou odseku 3 prvého pododseku.

3. Každý držiteľ práva na využívanie prístupového bodu budovy a fyzickej infraštruktúry v budove vyhovie všetkým primeraným písomným žiadostiam zo strany poskytovateľov verejných elektronických komunikačných sietí o prístup k prístupovému bodu budovy a fyzickej infraštruktúre v budove za spravodlivých, primeraných a nediskriminačných podmienok, prípadne aj vrátane ceny. Členské štáty môžu stanoviť podrobné požiadavky na tieto žiadosti.
4. Ak v budove nie je k dispozícii optická fyzická infraštruktúra, akýkoľvek poskytovateľ verejných elektronických komunikačných sietí má právo ukončiť svoju sieť v priestoroch účastníka, pokiaľ s tým vlastník alebo účastník súhlasí, za použitia existujúcej infraštruktúry v budove v rozsahu, v ktorom je k dispozícii a dostupná podľa odseku 3, a za predpokladu, že sa tým minimalizuje dosah na súkromný majetok tretích strán.
5. Týmto článkom nie je dotknuté vlastnícke právo vlastníka prístupového bodu budovy alebo fyzickej infraštruktúry v budove, ak držiteľ práva na využívanie tejto infraštruktúry alebo prístupového bodu nie je ich vlastníkom, ani vlastnícke právo inej tretej strany, ako sú vlastníci pozemkov a vlastníci budovy.
6. Členské štáty môžu k uplatňovaniu tohto článku vypracovať usmernenia.

Článok 10

Digitalizácia jednotných informačných miest

1. Jednotné informačné miesta sprístupnia vhodné digitálne nástroje, napr. v podobe webových portálov, elektronických adries, databáz, digitálnych platforiem alebo digitálnych aplikácií, s cieľom umožniť výkon všetkých práv cez internet, ako aj splnenie všetkých povinností stanovených v tomto nariadení.
2. Členské štáty môžu podľa potreby prepojiť viacero digitálnych nástrojov alebo ich úplne alebo čiastočne integrovať na podporu jednotných informačných miest uvedených v odseku 1.

3. Členské štáty zriadia jednotné národné digitálne kontaktné miesto, ktoré bude tvoriť spoločné používateľské rozhranie zabezpečujúce bezproblémový prístup k digitalizovaným jednotným informačným miestam.

Článok 11

Riešenie sporov

1. Každá strana má bez toho, aby bola dotknutá možnosť predložiť prípad súdu, právo postúpiť príslušnému vnútroštátnemu orgánu na riešenie sporov, ktorý sa zriadil v zmysle článku 12, spor, ktorý môže vzniknúť:

- a) vtedy, ak sa zamietol prístup k existujúcej infraštruktúre alebo sa nedosiahla dohoda o konkrétnych podmienkach vrátane ceny do **dvoch** mesiacov odo dňa prijatia žiadosti o prístup podľa článku 3;
- b) v súvislosti s právami a povinnosťami stanovenými v článkoch 4 a 6, a to aj vtedy, ak sa požadované informácie neposkytli do 15 pracovných dní alebo, v riadne odôvodnených prípadoch, do ďalších 15 pracovných dní odo dňa podania žiadosti v zmysle článku 4 a do dvoch týždňov odo dňa podania žiadosti podľa článku 6;
- c) vtedy, ak sa dohoda o koordinácii stavebných prác podľa článku 5 ods. 2 nedosiahla do jedného mesiaca odo dňa prijatia formálnej žiadosti o koordináciu stavebných prác; alebo
- d) vtedy, ak sa dohoda o prístupe k fyzickej infraštruktúre v budove v zmysle článku 9 ods. 2 alebo 3 nedosiahla do jedného mesiaca odo dňa prijatia formálnej žiadosti o prístup.

1a. Členské štáty môžu ustanoviť, že v prípade sporov uvedených v odseku 1 písm. a) a d), ak je subjekt, od ktorého prevádzkovateľ žiadal prístup, zároveň subjektom oprávneným udeliť právo vstupu, pokiaľ ide o majetok, na ktorom, nad alebo pod ktorým sa nachádza predmet prístupu, príslušný vnútroštátny orgán na riešenie sporov môže rozhodnúť aj spor týkajúci sa takéhoto práva vstupu.

2. Vnútroštátny orgán na riešenie sporov uvedený v odseku 1 pri plnom zohľadnení zásady proporcionality vydá záväzné rozhodnutie o riešení sporu najneskôr:

- a) do štyroch mesiacov od prijatia žiadosti o riešenie sporu v súvislosti so spormi uvedenými v odseku 1 písm. a);
- b) do dvoch mesiacov od prijatia žiadosti o riešenie sporu v súvislosti so spormi uvedenými v odseku 1 písm. b), c) a d).

Tieto lehoty sa môžu predĺžiť len v riadne odôvodnených výnimočných prípadoch.

3. Pokiaľ ide o spory uvedené v odseku 1 písm. a), c) a d), rozhodnutie vnútroštátneho orgánu na riešenie sporov môže predstavovať stanovenie spravodlivých a primeraných podmienok, prípadne aj vrátane cien.

Ak sa spor týka prístupu k infraštruktúre prevádzkovateľa a vnútroštátny orgán na riešenie sporov je národným regulačným orgánom, zohľadnia sa v prípade potreby ciele stanovené v článku 3 smernice (EÚ) 2018/1972.

4. Týmto článkom sa dopĺňajú súdne prostriedky nápravy a postupy v súlade s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie¹⁸; tento článok na ne nemá vplyv.

Článok 12

Príslušné orgány

1. Každú z úloh pridelených vnútroštátnemu orgánu na riešenie sporov vykonáva jeden alebo viaceré príslušné orgány, ktoré môžu byť existujúcim orgánom.

¹⁸ Charta základných práv Európskej únie (Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 391 – 407).

2. Vnútroštátny orgán na riešenie sporov je právne oddelený a funkčne nezávislý od všetkých prevádzkovateľov sietí a všetkých subjektov verejného sektora vlastniacich alebo kontrolujúcich fyzickú infraštruktúru, ktorí sú zapojení do sporu. Členské štáty, ktoré si ponechajú vlastnícke práva alebo kontrolu vo vzťahu k prevádzkovateľom sietí, zabezpečia účinné štrukturálne oddelenie funkcií týkajúcich sa vnútroštátnych konaní na riešenie sporov a funkcií jednotného informačného miesta od činností súvisiacich s vlastníctvom alebo kontrolou.

Vnútroštátne orgány na riešenie sporov konajú nezávisle a objektívne a pri rozhodovaní o sporoch, ktoré im boli predložené, nepožadujú ani neprijímajú pokyny od žiadneho iného orgánu. To nebráni dohľadu v súlade s vnútroštátnym právom. Právomoc pozastaviť alebo zrušiť rozhodnutia vnútroštátnych orgánov na riešenie sporov majú len príslušné odvolacie orgány.

3. Vnútroštátny orgán na riešenie sporov môže ukladať poplatky na účely náhrady nákladov na plnenie jemu pridelených úloh.

4. Všetky strany zapojené do sporu plne spolupracujú s vnútroštátnym orgánom na riešenie sporov.

5. Funkcie jednotného informačného miesta uvedené v článkoch 3 až 8 a v článku 10 vykonáva jeden alebo viacero príslušných orgánov, ktoré členské štáty určili podľa potreby na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni. Na účely náhrady nákladov na vykonávanie týchto funkcií sa môžu ukladať poplatky za využívanie jednotných informačných miest.

6. Odsek 2 prvý pododsek sa uplatňuje *mutatis mutandis* na príslušné orgány, ktoré vykonávajú funkcie jednotného informačného miesta.

7. Príslušné orgány vykonávajú svoje právomoci nestranne, transparentne a včas. Členské štáty zabezpečia, aby mali primerané technické, finančné a ľudské zdroje na plnenie úloh, ktorými sú poverené.

8. Členské štáty zverejnia príslušné úlohy, ktoré má vykonávať každý príslušný orgán, prostredníctvom jednotného informačného miesta, najmä ak sú tieto úlohy pridelené viac ako jednému príslušnému orgánu alebo ak nastala zmena pridelených úloh. Príslušné orgány podľa potreby vzájomne konzultujú a spolupracujú v záležitostiach spoločného záujmu.

9. Členské štáty oznámia Komisii totožnosť každého orgánu podľa tohto článku príslušného na vykonávanie funkcií podľa tohto nariadenia a ich príslušné zodpovednosti do dvanástich mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a každú jeho zmenu predtým, než takéto určenie alebo zmena nadobudne účinnosť.

10. Proti všetkým rozhodnutiam prijatým príslušným orgánom možno v súlade s vnútroštátnym právom podať odvolanie na plne nezávislý odvolací orgán vrátane orgánu súdneho charakteru. Na každé odvolanie v zmysle tohto odseku sa *mutatis mutandis* uplatňuje článok 31 smernice (EÚ) 2018/1972.

Právom odvolať sa v súlade s prvým pododsekom nie je dotknuté právo strán predložiť spor vnútroštátnemu príslušnému súdu.

[...]

Článok 14

Sankcie

Členské štáty stanovia pravidlá týkajúce sa sankcií za porušenia tohto nariadenia a každého záväzného rozhodnutia, ktoré prijali príslušné orgány uvedené v článku 12 na základe tohto nariadenia, a prijímú všetky opatrenia potrebné na to, aby zabezpečili ich vykonávanie. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

Článok 15

Podávanie správ a monitorovanie

1. Komisia do 5 rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto nariadenia. Správa musí obsahovať zhrnutie vplyvu opatrení stanovených v tomto nariadení a posúdenie pokroku v dosahovaní jeho cieľov, ako aj to, či a ako by mohlo nariadenie ešte viac prispieť k dosiahnutiu cieľov v oblasti pripojiteľnosti stanovených v rozhodnutí, ktorým sa zriaďuje politický program digitálne desaťročie do roku 2030.
2. Na tento účel si Komisia môže vyžiadať od členských štátov informácie, ktoré jej predložia bez zbytočného odkladu. Členské štáty predovšetkým v úzkej spolupráci s Komisiou prostredníctvom Komunikačného výboru zriadeného v zmysle článku 118 smernice (EÚ) 2018/1972 stanovujú do 24 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia ukazovatele na primerané monitorovanie uplatňovania tohto nariadenia a mechanizmus na zabezpečenie pravidelného zberu údajov a podávania správ o nich Komisii.

Článok 16

Prechodné opatrenia

Členské štáty môžu stanoviť, že lehota 24 mesiacov uvedená v článku 4 ods. 2 je v prípade obcí s menej ako 3 500 obyvateľmi 36 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. Počas tohto obdobia tieto obce zabezpečia, aby boli dostupné informácie na požiadanie prístupné prevádzkovateľom.

Článok 17

Zrušenie

1. Smernica Komisie 2014/61/EÚ sa zrušuje.
2. Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe.

Článok 18

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
2. Uplatňuje sa po uplynutí 24 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda/predsedníčka

Za Radu
predseda/predsedníčka
